Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 97. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 29-го КВІТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 29, 1977 No. 97. VOL. LXXXIV.

Заповідають Світовий З'їзд Дошкілля

Детройт. (СРД). — У середу, 25-го травня ц. р., безпосередньо перед Третім Світовим Конгресом Українського Жіноцтва в Торонті, Канада, відбудеться Світовий З'їзд Дошкілля з участю Управи Світової Ради Дошкілля, Контрольної комісії, Управ Крайових Осередків Дошкілля Америки й Канади та представників дошкільних чинників поодиноких країн поселення. Запрошені на З'їзд теж учительство світличок і садків, їхні працівники і всі прихильники нашої дошкільної ділянки у вільному світі.

З'їзд скликує Світова Рада Дошкілля, яка цього разу обходить 10-ліття свого існування. У програмі цьогорічного З'їзду є Загальні Збори Світової Ради Дошкілля, в програмі яких передбачені звітування, дискусія, поправки до правильника СРД, перевибір Управи і постанови. У рамках цілоденного З'їзду відбудуться теж методичні покази й виставки дошкільної праці. Виховний панель з точкою дошкільного виховання буде переведений також на Пленумі Світового Конгресу Українського Жіноцтва в четвер 26-го травня.

Члени СРД з Европи (Англія і Німеччина), Аргентини, Бразилії, Канади й ЗСА зголосили вже свою участь у З'їзді. Господарем З'їзду є Крайовий Осередок Дошкілля Канади в Торонті.

Українські науковці беруть участь у з'їзді славістів ЗСА і Канади

Енн Арбор, Міч. — П'ять українських науковців з Америки і Канади виголосять доповіді на річному з'їзді славістів середнього заходу ЗСА, що відбудеться від четверга до суботи, 5-7 травня, в Мічіґенському університеті заходами його центру російських і східньоевропейських студій. З'їзд, в якому візьме участь біля 30 науковців-доповідачів на різні теми по відношні до СССР і народів Східньої Европи, рівнож розглядатиме питання людських прав, етнічности, навчання слов'янських мов і літератур, тощо.

З українських науковців з доповідями під час поодиноких сесій виступлять: проф. д-р Богдан Боцюрків з Карлтонського університету в Оттаві, проф. д-р Іван Гімка з Мічіґенського університету, проф. д-р Андрій Турчин з університету Індіяни, проф. д-р Петро Потічний з університету МекМастер в Гамільтоні, Онт., і д-р Роман Сольчаник з Ратґерського університету в Нюарку, Н. Дж.

Одна із ранішніх сесій в суботу, 7-го травня, буде всеціло присвячена питанню „Україна під правлінням Шелеста і Щербицького". Сесією проводитиме проф. д-р Грей Годнетт з Йоркського університету в Торонті, а доповідачами будуть д-р Р. Сольчаник і Кей Олівер з відділу політичних дослідів Центральної Розвідчої Аґенції (Сі-Ай-Ей). Коментатором буде проф. д-р П. Потічний.

Появилася друком книга про „Націоналізм і права людини"

Літтелтон, Кол. — „Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення". Ці слова Загальної Декляраціі Прав Людини є основним моттом збірної праці „Націоналізм і Права Людини", що саме появилась англійською мовою в Українському Академічному В-ві. В опрацюванні цієї проблематики взяла участь низка американських і українських авторів і праця складається з п'ятьох частин та 14 окремих розділів.

У першій частині розглядаються теоретичні питання марксизму-ленінізму та взаємовідношення цієї доктрини до національного питання в СССР. Цю проблематику обговорюють праці професорів Ігоря Каменецького, Юрія Бориса та Пітера Ваннемана. Друга частина праці присвячена питанню т. зв. Хрущовської „відлиги" із статтями професорів Олега Федишина, Ярослава Білінського та д-ра Бориса Левицького. Три частини праці присвячені найновішому періодові в історії СССР. Українське питання обговорюють проф. Ярослав Білінський і Василь Маркусь, Білорусь — проф. Степан Горак, Балтійські народи — проф. Томас Ремейкіс, народи Центральної Азії — проф. М. Равкін, жидівське питання — проф. З. Ґітельман та становище кримських татар — проф. Петро Потічний. У п'ятій частині праці поміщена також обширна розвідка про російську національну політику авторства проф. Р. Таґепера і Р. Міхельсена.

„Націоналізм і Права Людини" — це перша синтетична праця на цю актуальну сьогодні тему, в якій українська проблематика представлена в контексті загальної національної політики в СССР та дисидентського руху в совєтській імперії. Ціна цієї вартісної для українського читача праці $15.00 Замовляти: Kamenetsky, Ihor, ed., Nationalism and Human Rights. Ukrainian Academis Press, P.O. Box 263, Littleton, Colorado 80160.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР УЛАСА САМЧУКА

Філядельфія, Па. — Заходами Українського Літературно-Мистецького Клюбу тут в суботу, 7-го травня ц. р. о год. 6-ій вечором в залі УСО „Тризуб" при 4932 Брод вулиці відбудеться авторський вечір письменника Уласа Самчука. Слово про автора виголосить д-р Остап Тарнавський; твори читатимуть — артистка Віра Левицька і артист Ярослав Рудакевич.

Кантерберійський архиєпископ відвідує Папу

Рим. — Кантерберійський архиєпископ д-р Доналд Коґґан, який є головою Англіканської Церкви, прибув в середу, 27-го квітня ц.р. до Риму з метою відвідати голову Католицької Церкви папу Павла VI і переговорити з ним справу приспішення об'єднання Англіканської і Римо-Католицької Церков. На летовищі в Римі архиєпископа Коґґана вітали офіційні представники Ватикану — кардинал Віллебрандс, голова Ватиканського Секретаріяту для християнського об'єднання, і архиєпископ Джіованні Бенеллі, один з найближчих дорадників Папи. Д-р Д. Коґґан матиме одногодинну розмову з 79-річним папою Павлом VI і це буде перша зустіч між ними від часу нав'язання діялогу між Ватиканом і керівництвом Англіканської Церкви. В п'ятницю, 29-го квітня, голови обох Церков будуть спільно молитися у ватиканській каплиці в намірені об'єднання.

КАРТЕР ПРОПОНУЄ ПОКАРАННЯ ПОРУШНИКІВ УГОДИ В СПРАВІ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер в середу, 27-го квітня, переслав Конґресові законопроєкт, який надав би Президентові повновласті встановляти „гострі кари" на країни, які порушать міжнародні домовлення в справі припинення поширення атомової зброї. Президент заявив, що ЗСА можуть відмовитися продавати уран тим державам, які замість використовувати його для мирних цілей, розбудовуватимуть атомову зброю, як теж Америка може відмовитися давати тим країнам будь-яку закордонну допомогу. Президент Картер і пресовий секретар Білого Дому, Джоді Повелл, зазначили, що уряд ЗСА розглядав би кожну справу окремо, а Повелл додав, що Вашінгтон може робити натиски на інші країни тільки до якоїсь міри і не може змусити їх вповні підчинюватися бажанням ЗСА.

Того самого дня уряд Західньої Німеччини повідомив, що відкидає звернення президента Картера, щоб Бонн не продавав атомових реакторів для Бразилії. Канцлер Гельмут Шмідт заявив, що експорт нуклеарних реакторів — це важлива ділянка західньонімецької економіки, як теж повідомив, що його уряд схвалив законопроєкт, який призначує 2.7 більйона долярів на досліди в ділянці нуклеарної енерґії. Коментатори твердять, що рішення Бонну може причинитися до дальшого погіршення відносин між ЗСА та Західньою Німеччиною.

Палата схвалила оборонний бюджет Білого Дому

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер у середу, 27-го квітня, здобув важливу перемогу, коли Палата Репрезентантів 225-ма голосами проти 184-ох проголосувала призначити 120.1 більйона долярів на оборонні цілі країни, тобто майже ту саму суму, яку вимагав Білий Дім. Голосування наступило після затяжної дискусії, коли деякі конґресмени пропонували зменшити оборонний бюджет, покликаючись на і так уже дуже високий державний дефіцит. Вкінці, як вказують коментатори, перемогли арґументи, що ЗСА мусять залишитися мілітарно сильні, беручи до уваги постійне скріплення військової сили Совєтського Союзу, загострену ситуацію в Африці тощо. Президент Картер і секретар оборони Гарольд Бровн протягом останніх кількох днів особисто зверталися до чільних законодавців, щоб не зменшували оборонного бюджету.

Цілий Сенат ще не розглядав цієї справи, але Сенатська бюджетова комісія вже раніше проголосувала призначити на оборонні цілі 300 мільйонів менше, ніж вимагає Білий Дім. Якщо Сенат схвалить пропозиції своєї Бюджетової комісії, то тоді спільна комісія обох Палат Конґресу мусітиме полагодити розбіжності між відмінними версіями оборонного законопроєкту.

Сенат відкинув пропозицію щодо зменшення в податках

Вашінгтон. — В середу, 27-го квітня, Сенат 58-ма голосами проти 39ох відкинув пропозицію республіканської меншости, щоб встановити постійне зменшення в податках. Таким чином, сенатори підтримали президента Джіммі Картера, який кілька днів тому заявив, що накладе „вето" на законопроєкт, який пропонує постійне зменшення в податках, бо вважає, що економіка країни тепер не потребує такого „стимулювання".

Республіканські сенатори старалися встановити приблизно 14-відсоткове зменшення в податках для родин із середніми і низькими річними заробітками, вважаючи, що таке зменшення потрібне з уваги на те, що президент Картер недавно відкликав свою пропозицію відносно одноразового 50-долярового податкового звороту для майже всіх американців. Білий Дім повідомив, що таки запропонує постійне зменшення в податках, але щойно осінню цього року.

СОВЄТСЬКИЙ СТУДЕНТ ПРОСИТЬ АЗИЛЮ

Канбера, Австралія. — Пресова агенція Асошієйтед Пресс інформує, що совєтський студент, відділившись від групи студентів, які відвідували бізнесову секцію міста Мелборну, і, зголосившись на поліції, попросив політичного азилю. Австралійський уряд дав тимчасове право на перебування студента в Австралії.

Конґресменка Окар проти передання корони св. Степана комуністам

Мері Ровз Окар

Вашінґтон. — У спеціяльному пресовому повідомленні, датованому 26-им квітня цього року, демократична конґресменка Мері Ровз Окар, яка в Палаті Репрезентантів заступає 20-ту виборчу округу в Огайо, інформує, що того ж дня внесе законопроєкт, який вимагатиме, щоб Конґрес раніше дав свою згоду, заки уряд ЗСА погодиться передати комуністичному урядові Мадярщини корону св. Степана, якою протягом майже тисячі років були короновані володарі тієї країни. Конґресменка Окар базує свій законопроєкт на факті, що ця корона є „символом політичної і релігійної свободи" мадярського народу і не повинна бути передана в руки диктаторського комуністичного режиму, для якого корона буде „тільки ще одною воєнною здобичею". Як відомо, американський уряд одержав корону в 1945 році з рук тодішнього антикомуністичного мадярського уряду, який боявся, що корона попаде в руки совєтських військових частин, які наближалися до Будапешту.

Конґресменка Окар у пресовому повідомленні зазначує, що її законопроєкт фактично буде „випробуванням політики президента Джіммі Картера щодо людських прав", бо зверне увагу на факт, що у комуністичній Мадярщині ці права постійно порушені, і тому корона св. Степана, „яка для мадярського народу має таке саме значення, як Дзвін Свободи і Статуя Свободи для американців", не може бути передана в руки диктаторського режиму в Будапешті, що може статися з уваги на те, що ЗСА та Мадярщина недавно підписали договір в справі культобміну.

Вона зазначує, що: „Наша політика щодо людських прав фактично базована на тому, що ми повинні бути чесні самі зі собою та з рештою світу, як рівнож повинні відмовитися закривати наші очі та заглушувати наші голоси, коли відбуваються порушанування підставових людських прав".

Конґресменка Окар, яка була обрана до Палати Репрезентантів минулого листопада та перший виступ якої в Конґресі відбувся з нагоди і на тему відзначування Палатою Репрезентантів Дня Української Незалежности 22-го січня, інформує, що два роки тому, коли тепер вже покійний Кардинал Йозеф Міндценті відвідував Клівленд, то на приватній авдієнції просив її, щоб зробила все можливе, щоб корону св. Степана Вашінгтон не передав у руки Будапешту. Мері Ровз Окар тоді була членом Міської Ради і внесла відповідну резолюцію в управі Клівленду.

Корону св. Степана тепер зберігають у Форт Нокс, Кентакі.

В четвер, 28-го квітня, конґресменка Окар і провідники мадярської громади в ЗСА мають мати зустріч з членами Крайової Ради Безпеки, щоб в подробицях пояснити своє становище щодо майбутности корони св. Степана.

В Празі почалася друга фаза ідеологічної конференції комуністичних партій

Прага. — В середу, 27-го квітня ц. р., тут розпочалась друга фаза ідеологічної конференції комуністичних партій для обміркування стратегії і тактики на Европейській конференції для справ безпеки і співробітництва, яка має відбутися в червні ц. р. в Београді. Асошіейтед Пресс, інформуючи про цю конференцію стверджує, що в ній беруть участь перші секретарі й інші високі функціонарі компартії з 50-ох країн світу. У першій подібній конференції, яка відбулася в Болгарії, брали участь тільки представники компартій Совєтського Союзу і його східньоевропейських сателітів. Совєтський Союз на конференції в Празі репрезентує Борис Пономарьов, один із секретарів Центрального Комітету КПСС, і Константин Русаков, керівник кадрів в ЦК, як також видатний совєтський журналіст Вадім Заґладін.

КНИЖКА ЄВГЕНА СНЄГІРЬОВА ПРО ПРОЦЕС СВУ І СУМ — НОВЕ СВІДЧЕННЯ ТРАГЕДІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ

Євген Снєгірьов

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УҐВР). — У наших повідомленнях з 11 лютого та 18 березня ц. р. ми інформували про те, що з України продісталася самвидавна документальна розповідь українською мовою про процес СВУ та СУМ в 1930 році авторства українського письменника Євгена (Гелія) Снєгірьова п. н „Ненько моя, ненько", та що ця книжка появиться у видавництві „Сучасність". Вона віддана до набору; ілюстрована чисельними знимками діячів української культури.

Останньо стало відомо, що російський текст цієї праці частинно надрукований в найновішому, 11. випуску російського журналу „Континент" в Парижі. Рівночасно Українська Інформаційна Служба „Смолоскип" повідомила 19 квітня ц. р., що вона є теж в посіданні праці Снєгірьова п. н. „Набої для розстрілу" і проголосила вийнятки передмови до цієї книги, що в більшості відповідає передмові до збірки „Ненько моя, ненько".

Книжка Снєгірьова має документальний, але водночас дискусійний характер. Вона спирається на розповідях очевидців процесу СВУ і СУМ, зокрема помершого останньо Бориса Матушевського та проф. Всеволода Ганцова, що були засуджені на згаданому процесі, а також на обильно цитованих вийнятках з преси того часу в Україні. У той же час, посилаючись на ті документи, автор висуває погляд, що не лиш процес СВУ і СУМ був звичайною провокацією КҐБ (тодішнє ДПУ), але що по суті такі українські організації, як дієві політичні сили не існували, а вся діяльність обвинувачених обмежувалася до питань оборони української культури, науки, чи намагання наповнити українським змістом окремі громадські, головним чином наукові, освітні та господарські установи тодішньої УССР (до речі, автор виявляється песимістом теж в оцінці сучасного руху опору в Україні, коли пише в передмові до своєї праці м. ін. таке: „У нас точнісінько, як казав Тарас: "від молдавана до фіна — на всіх язиках усе мовчить". Все мовчить! Нема дисидентів! Нема борців! Мислять інако — всі, і мовчать теж усі! А вже приписування обвинуваченим діячам культури „терору проти керівників партії", „плянування повстання проти влади рад", пов'язання зі зовнішніми силами та подібне — все це, каже автор, було виготовлене в кухні КҐБ.

Про головного аранжера процесу Снєгірьов пише: (мова оригіналу скрізь зберігається — Прес. Служба).

Авторство його належить такому Горожаніну, відомому депеушнику з Москви, він наабув уже великого досвіду в створен-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Академія Наук ЗСА обіцяє підтримку 8-ом дисидентам, 2-ом в СССР

Вашінгтон. — Крайова Академія Наук ЗСА в середу, 27-го квітня, формально пообіцяла свою „активну підтримку" вісьмом дисидентам-науковцям в трьох країнах світу, а саме, в Совєтському Союзі, Арґентині та Уруґваю, заявляючи, що вони є „жертвами суворого урядового переслідування з політичних причин", як рівнож заявила свою готовість підтримувати справу людських прав по цілому світі.

Крайова Академія Наук, яка в середу закінчила свої річні наради, обіцяла свою активну підтримку д-рові Сергеєві Ковальову, совєтському біологові, який тепер відбуває термін ув'язнення в концтаборі за здогадне „поширення антисовєтської літератури", та д-рові Юрієві Орлову, провідникові Московського Комітету нагляду над виконанням постанов Гельсінкської угоди в СССР, який був заарештований на початку лютого цього року, але ще формально не оскаржений, хоча сидить у в'язниці.

Академія Наук теж виступила в обороні уруґвайського математика д-ра Хозе Луїса Массери, заарештованого за здогадну „підривну діяльність", як також заявила свій протест проти факту, що 5 арґентинських фізиків-дисидентів „пропали без вісти" протягом минулого тижня.

Київ також приготовляється до Олімпіяди — 80

У Москві, вліті 1980-го року, відбуватимуться всі фінальні поєдинки найсильніших атлетів світу, — інформує київська „Радянська Україна", а в Києві проводитимуться елімінаційні олімпійські матчі з футболу. В зв'язку з цим розроблено спеціяльний плян, за яким реконструють старі спортивні споруди і будують нові. Основні праці проводитимуться на Київському стадіоні, на його реконструкцію видадуть 12 мільйонів карбованців. В першу чергу перероблятимуть ігрове поле, щоб його пристосувати до сучасних вимог. Реконструється також нижня плятформа усіх трибун, що вміщуватиме близько 50 тисяч людей. А теж, у зв'язку з вимогами Міжнародного олімпійського комітету, створиться новий репортажно-інформаційний комплекс, що дозволить вести безпосередні телерепортажі на кольорових каналах до всіх країн світу. Журналістам для їхньої праці приготовлять всю допоміжню апаратуру: телекси, телеграф і пошту, приміщення для обробки фотоплівки, конференційну залю тощо. Збудується рівнож медичний центр, а на малій спортивній арені проєктується два футбольних поля і павільйон для атлетичної підготови, роздягальні, душові та інші приміщення. Проведеться поважна реконструкція інженерних сіток та інсталяції світел. Випрацьоване буде приміщення кіосків для продажу сувенірів, мінеральної води, журналів тощо. Навколо плянується посадити багато квітів, дерев і кущів. В Дні Олімпіяди передбачено велику і різноманітну культурну програму — українські пісні і танці.

УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛКЛЬОРНИЙ БАЛЕТ „ЄВШАН" ІЗ САСКАТУНУ ЗАВІТАЄ ДО НЮ ЙОРКУ

Український фолкльорний балет „Євшан"

Саскатун, Канада. (Л.В. Зборович) — „Український Балет „Євшан" є не лише мистецьким здобутком Саскатуну, що на протязі років видав професійних танцюристів, але цей Ансамбль змагає до вершин хореографічних і музичних осягів". Такими словами признання закінчує свою фахову оцінку репортерка англомовного щоденника „Стар Фінікс", пані Мекферсон, про виступ Ансамблю в неділю, 27 березня 1977 року в Авдиторії Сторіччя в Саскатуні.

Велика Авдиторія Сторіччя, виповнена українською і неукраїнською публікою, любителями мистецтва і краси, насолоджувалась хореографією професійно виконаних сценічних картин, а також і музичними композиціями, які виконала симфонічна оркестра „Євшану", та прегарним кольоритом строїв і освітлення. Добре вложена програма, як привітання хлібом і сіллю, „Ранок Верховини", „Думи мої", „Запорозька слава" і „Веснянка".

Сюїта „Ранок Верховини" представила два стилі українського народного танцю, притаманні карпатській частині України — гуцульський і закарпатський стиль.

В „Думах моїх" — зображено Шевченка на засланні у в'язниці, де він серед тяжких умов не зражується, але творить. Він думу думає про минувшину, про козацьку славу, про походи і героїчні перемоги, пише поему „Гамалія" — козак Гамалія визволяє братів з бусурманської неволі. І тут мимоволі стає перед очима невмируще

(Закінчення на стор. 6-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бій за Африку

Спочатку здавалося, що льокальна війна в Заїрі між урядовими військами президента Мобуту Сесе Секо і прокомуністичними напасниками, яких у кількості біля 5.000 вояків перекинула на територію тієї африканської держави — з метою викликання громадянської війни в Заїрі — комуністична Анголя з політичною і мілітарною піддержкою та апробатою Совєтського Союзу і Куби, ведеться тільки за інтереси провінції Шаба, колишнього бельгійського Конга. Але, у процесі боротьби, яку нібито розпочали колишні мешканці Конга, які втекли були раніше до Анголі, і з реакції Москви та інших комуністичних країн показалося, що фактично бій ведеться за внутрішнє оформлення цілої Африки, і то у площині не тільки континентальної, але й світової політики. Таким чином Африка увійшла в центр ваги усього світу і стала до певної міри тереном розгри між комуністичною Москвою і її сателітами з одного боку та країнами вільного світу зі З'єднаними Стейтами Америки у проводі — з другого.

З метою забезпечення інтересів комуністичного світу відбулась недавня поїздка до Африки двох комуністичних верховодів — голови Президії Верховної Ради СССР Ніколая Подгорного і диктатора Куби Фіделя Кастра, як також поїздки репрезентантів вільного світу, раніше Генрі Кіссінджера, а опісля нового амбасадора ЗСА до ОН Андрю Янга та британського міністра закордонних справ Девіда Овена. Справою Африки цікавиться уряд ЗСА, його Державний департамент і особисто президент Джіммі Картер, який уважає, що ,,льокальна'' війна в Заїрі, є дуже поважною загрозою для світового миру. Подібні заяви з висловами турботи склали в останньому часі також голови інших демократичних держав світу, зокрема президент Франції Валери Жіскар д'Естен, канцлер Західньої Німеччини Гельмут Шмідт, президент Єгипту Анвар ель Садат та багато інших державних мужів, які побоюються, що війна в Заїрі, якщо вона була раніше плянована комуно-російськими стратегами з метою розпалення нового вогнища в Африці, може перейти рямці льокальної громадянської війни і стати причиною остаточної розгри між Сходом і Заходом.

Треба сказати, що теперішня Адміністрація президента Картера знайшлася в досить клопітливій ситуації, може не так з приводу війни у Заїрі, як через ,,окрему політику'' амбасадора Андрю Янга і його нефортунних заяв, які опісля мусить спростувати Державний департамент чи окремі урядовці цього департаменту. Більше того, Андрю Янг, задивлений мабуть в расову нерівність в Родезії і Південній Африці, не бачить справжньої загрози для країн Африки з боку комунізму. Проте, ситуація в самій Африці багато змінилася. Сьогодні вже самі африканці не захоплюються московськими комуністичними пропагандивними гаслами і ставлять спротив дальшому комуністичному прониканню в Африці. Швидкий спротив антикомуністичних сил в Заїрі здивував багатьох чимало і це може стати переломовим моментом, який доведе до зміни політики Заходу у відношенні до Африки. Деякі зміни у Вашінгтоні вже стали помітними.

Конечна контроля

На початку цього тижня президент Джіммі Картер передав Конгресові законопроєкт, який пропонує встановити 9-відсоткову верхню межу на річні підвишки в коштах медичної опіки в майже всіх шпиталях країни.

Не зважаючи на те, що проти цього законопроєкту вже заявилося багато шпитальних адміністрацій і представники лікарських організацій, твердячи, що таке обмеження спричиниться до погіршення якости медичної опіки, пропозицію президента Картера треба вітати, коли взяти під увагу, що і речники федерального уряду і голови різних приватних асекураційних інституцій вказують, що опозиція шпиталів і лікарів фактично базована на дуже слабих аргументах. Не заперечуючи, що шпиталі були б змушені ввести ряд змін у свою щоденну процедуру, прихильники пляну Білого Дому доказують, що можна цілком сміло додержуватися 9-відсоткової верхньої межі щодо підвишок в шпитальних коштах — підвишок, які протягом останніх кількох років пересічно виносили 15 відсотків, тоді коли ціни на продукти широкого вжитку збільшувалися тільки по 5 відсотків річно — і не треба буде жертвувати якістю опіки в шпиталях.

Джозеф Каліфано, секретар для справ здоров'я, освіти і суспільної опіки, накреслив ряд можливих способів, якими шпиталі можуть значно зменшити свою дотеперішню марнотратність. Він, наприклад, вказав, що кожного року втрачається коло 2 більйони долярів на вдержання 100,000 ліжок у шпиталях, але цих ліжок ніхто не вживає. Каліфано також запропонував, щоб шпиталі, які знаходяться близько себе, користувалися спільним коштовним лікарським приладдям і навіть приміщенням, щоб позбутися непотрібної дуплікації. Він теж ствердив, що заробітні платні радіологів, анастезистів і паталогів неспівмірно високі. Крім того, він вважає, що в шпиталях ЗСА роблять надто багато непотрібних, але дуже коштовних операцій, не зважаючи на те, що хірурги знають, що дану недугу можна вилікувати різними медикаментами, які багато дешевші.

Пропозицію президента Джіммі Картера щодо встановлення верхньої межі на річні підвишки в коштах опіки в шпиталях підтримали такі асекураційні інституції, як ,,Блу Кросс'', ,,Гелт Іншуренс Ассосієйшен оф Америка'' та інші, доказуючи, що дотеперішні астрономічні підвишки в коштах до великої міри спричинені марнотними шпитальними процедурами, які при добрій волі можна порівняльно легко зліквідувати.

Отже, пропозиція Білого Дому заслуговує на повну підтримку, коли взяти до уваги, що від 1950-го року кошти медичної опіки в шпиталях ЗСА зросли майже на 1,000 відсотків - як це кілька днів тому поінформував президент Картер. Пересічний американський громадянин може втратити всі свої ощадності на випадок довготривалої недуги, а велика кількість американців зовсім неспроможна покрити коштів перебування в шпиталі. Тому конечно треба встановити урядову контролю над підвишками в коштах медичної опіки по всіх шпиталях країни.

ПРОБЛЕМА ЕТНІЧНИХ СТУДІЙ В ЗСА

(1)

Ню Йорк — (впл) — В днях 18-29 березня 1977р. тут у Статлер Гілтон Готелі відбулася річна конференція американських соціологів з широкою програмою, пленарними сесіями, доповідями і панелями-які віддзеркалювали цілу складність американського суспільства.

В панелі ,,етнічних студій, що діються і майбутнє'', спонзорованому в рамцях Соціологічного товариства Комітетом меншин, взяв участь проф. д-р Петро Гой, основник першої програми слов'янських етнічних студій при Нюйоркському міському університеті і бувший дорадник грецької й ірляндської програми. Він доповідав про студії білих етнічних груп в ЗСА.Модератором був проф. Коя Азумі і дискутант проф. Джон Леггітт, автори багатьох споріднених праць з етнічною проблематикою і проф. Ратгерського університету.

Проф. Бутляр Джовнес, керівник студій кольорових із Клівлендського стейтового університету, подав перегляд проблем програм студій про чорних. В основному розвиток студій чорних в ЗСА він поділив на три етапи.

Перший етап — це шукання ідентичности, емоційний етап. Характерний він заворушеннями по коледжах, вуличними демонстраціями, включно з паленням цілих дільниць. У висліді бурхливих 60-их років постали перші студійні програми і курси про чорних в різних департаментах університетів в ЗСА.

Другий етап, тобто ранні 70-ті роки, це переходовий стан, в якому прийшла централізація різних програм, включно з так званими ,,революційними'', часто створюваними під натиском на швидку руку. Тепер студії чорних вступили в останню стадію — тобто стадію стабілізації і академічного оформлення. У міжчасі, за словами доповідача, частинно підготовлено викладацькі кадри. Він дальше ствердив, що буде тільки корисним, коли викладачі з іншими зацікавленнями, або із так званого емоційного періоду, зовсім відійдуть. Тоді і завершиться повна стабілізація студій і академічність буде скоріше досягнена. Починаючи із 1971 року, кількість студентів постійно зростає. На сьогодні біля половини залишилося з того, що було в перших роках. Доповідач вважає, що ще біля 10 відсотків повинно випасти і на цьому рівні кількість студентів буде постійною.

В дискусії, часами дуже гарячій, унагляднено, що подавляюча більшість тих, які творили емоційно перший етап, дали початок росту студій чорних і самі стали їх продуктом, зайняли відповідні місця, дуже часто при допомозі екзекутивного розпорядку, який законно зобов'язує всі інституції країни приймати на працю певний відсоток визнаних Вашінгтоном представників меншинних груп, а тепер зовсім не хочуть бути ідентифіковані із чорною спільнотою, з Гарлемом. Вони вважають себе групою інтелектуалістів, які можуть тільки порадами служити своїй етнічній групі на рівні з іншими групами, як професіоналісти, заявляючи при тому, що вони не мають жадних зобов'язань супроти своєї етнічної групи.

Проблеми, зв'язані з пуерторіканськими студіями, з'ясував проф. Андрез Перез, з Нюйоркського міського університету. Початок пуерторіканських студій подібний до кольорової спільноти ЗСА. Пуерторіканські програми дещо присвячують уваги культурній і політичній проблематиці. У них обставини далеко кращі, як у їх чорних сусідів. Є окрема мова, культура і своєрідний політичний статус та близькість материка, що і повинен би дати всі можливості плекання культурних надбань, служити ідейним стимулом, щоб набуте знання передати своєму народові — працювати серед і для нього. Пуерторіканці не зуміли створити якоїсь загальної спільної цілі, тоді, коли група чорних інтелектуалістів використовує всі можливості, творить відповідні установи і організації із сотнями адвокатів до їх послуг. Інтелігенція пуерторіканців пасивна і дуже поділена. Це своєрідне сектанство, де притаманна боротьба всіх проти всіх. Біля 10 відсотків населення Пуерторіко є за самостійність. Ця мала група поділена на марксистів і націоналістів. Їх активісти переносять ту боротьбу на терен університетів і вважають, що ця боротьба та її узасаднення повинно ввійти в програму пуерторіканських студій. Дискусія була віддзеркаленням розходжень пуерторіканського політичного світу. В загальному відчувалося, що проблематика пуерторіканців є льокального характеру східніх стейтів.

[Продовження буде]

Леся Ткач

ПРОМОЦІЇ НА УВУ

Приходилось мені не раз бувати на градуаціях американських шкіл, і то від зворушливо родинних садочкових, через нижчошкільні й середньошкільні, до університетських, включно. Всі вони подібні, якщо не формою, то змістом, всі дають можливість переходити до вищого ступеня навчання, часто дуже численні, офіційні. Високошкільні дають переважно запевнення праці, чи підвищення в кар'єрі. Зовсім відмінні від того шабльону промоції УВУ. Перебуваючи декілька літніх семестрів на УВУ в Мюнхені, довелося мені побувати майже на всіх промоціях останніх років. Вони, як і вся атмосфера на УВУ, зовсім відмінні від переважаючої атмосфери по інших університетах. Хочу поділитися моїми враженнями з них із читачами, які не мали змоги там бути.

Величний та зворушливий це момент, коли магніфіценція ректор в товаристві спектабіліс декана й промотора в темносиніх тогах із широким золотим обшиттям та інсігніями входять на залю, яка вітає їх вставанням з місць. Докторант займає окреме місце. Всі з повагою вислухують його життєпису, звіту з його освіти та наукової діяльности, промови ректора. Промотор читає по латині текст надання наукового ступеня доктора. Приходить велика хвилина заяви ,,спондео ак поліцео''. Ці слова часто навіть у людей, що звикли до публічних виступів, викликують зворушення і трудність контролі голосу. Ціла церемонія стверджує завершення довгих літ важкої праці, що не раз проходили в несприятливих обставинах еміграційного життя. Нові доктори переважно віддали вже немалу частину свого життя українській громаді, студіювали на різномовних університетах світу, але через родинні, громадські чи фінансові обставини не вспіли доконати цього в нормальному студентському віці. Вони збагачують свої дисертації не тільки науковими дослідами, але також життєвим чи фаховим досвідом, чого бракує молодшим адептам науки. Всіх їх лучить бажання завершити свою освіту науковим ступенем на рідному вільному університеті, бо там вони можуть вибрати праці, зв'язані з українською тематикою, без політичного обмеження, лучить бажання дати щось вільній українській науці, духово піднести стримління діяспори. Всі вони разом із професурою УВУ творять вийнятково теплу атмосферу, яку підкреслюють у своїх промовах — подяках. Одні гумористично представляють спільні переживання студентів, згадують тріюмфи товаришів від кольоквій до ригорозів, дякують подругам і колегам за співпрацю і вияв солідарности. Інші згадують, що вони збагатилися не лиш наукою, але і безпосередніми контактами в цій неповторній атмосфері.

Нові доктори переважно висловлюють свою вдячність професорам та обіцяють далі працювати для збагачення української вільної науки.Дехто застановляється над ціллю УВУ, що виявляється і в моїх словах: Тут серед науки, я усвідомила собі, яким важливим є для нас, розсіяних по цілій земній кулі, наш рідний Український Вільний Університет і які важливі завдання стоять з одного боку перед ним, а з другого перед українською еміграцією у відношенні до нього. Це можна схопити в короткій формулі ,,ідея УВУ''. У цій ,,ідеї УВУ'' віднаходимо частину, і то не малу, того — за проф. О. Кульчицьким — ,,еміграційного післанництва'', яке зоріє над нами, еміґрантами, що не чують вже рідної землі під ногами. УВУ якраз є одним із тих факторів, що виконує це духове еміграційне післанництво, і вже хоч би тому він мусить існувати, мусить збирати нас із цілої діяспори, щоб виконували ми це післанництво. Тому треба втримати його, треба йому допомогти. УВУ є нашою українською установою і тому він повинен мати першість у нас. Шануймо спершу своє, бо вивищуючи чуже, викликуємо враження, що до нас вкрадається почуття меншевартости.

І хоча новіші доктори знають, що здобутий науковий ступінь неконечно відкриває їм двері до особистої кар'єри чи професійних підвищень, що було частим явищем серед давніших докторів і що вони часом у своїх промоційних подяках завважують, однак їхнє прив'язання до рідної альма матер не маліє. Вони вдержують тісний контакт з нею, стають асистентами, викладачами, включаються в працю фундації УВУ, стають меценатами його. Прикро однак, що жертвенність деяких алюмнів УВУ на рідну альма матер не є співмірна з їхніми пожертвами на інші університети. ,,В нас забувається те,'' — заявив ректор В. Янів на промоції у 1975 р. — ,,що саме фактично є доктор.До чого він зобов'язується, як подає руку промоторові й каже велике слово: ,,спондео ак поліцео''. Ідеться про те, що докторат не має давати тільки знання, і ригорози не мають бути тільки іспитом того, що доктор здобув. Це має бути рівночасно іспит цілого життя, має бути іспитом особистих вартостей характеру. Ми хочемо бачити в докторі не тільки науковця, але людину, ,,особовість'', як сказав би спектабіліс декан проф.О.Кульчицький. І коли деякі доктори Українського Вільного Університету забувають те, що вони здобули докторат у нас, і завдяки тому докторатові здобули собі стано-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Марія Лівицька. На грані двох епох. Комітет, Ню Йорк, 1972, ст.355 Обкладинка Петра Холодного.

В останньому часі появилося в нас друком кілька споминів, що треба вітати і що повинно заохотити наших людей до видавання спогадів про своє життя, щоб майбутні покоління знали, що робили їхні предки. Наші сусіди невірно пишуть у своїх численних виданнях про наші змагання за українську справу.

Перед нами книжка Марії Лівицької, дружини Андрія Лівицького, зі споминами про життя й працю цього подружжя. Борис Ржепецький у ,,Вступі'' до цієї книжки вірно підкреслює, що значення цих споминів далеко виходить поза рамки звичайних спогадів, бо вони дають правдивий образ життя й розвитку найкращої, найсвідомішої частини нашої інтелігенції на переломі двох сторіч''. Ці спогади — це найважливіше біографічне джерело Андрія Лівицького, який після революції в 1917 році займав важливі становища в Україні і наприкінці свого життя був головою українського уряду на еміграції і врешті був наступником Головного Отамана Симона Петлюри після 1926 року, це значить Президентом Української Народної Республіки в екзилі. В першій частині цієї книжки згадується про останні роки дев'ятнадцятого віку та про початок двадцятого аж до революції в 1917 році, а друга частина — це роки 1917-1920.

Авторка згадує в своїй книжці майже всіх тодішніх відомих із історії українців, що свідчить про те, як мало було тоді нашої інтелігенції, яка працювала для українства. Ось як авторка характеризує типову родину тодішнього середньо-заможного українського панства:

,, На щодня була мова українська, а в урочистих випадках та назовні вживалося виключно московської. Молодь любила носити український одяг та співати українських пісень. Але на цьому й кінчалась їх національна свідомість''. Це говориться про наше панство, а не ліпше було з селянством і робітництвом, де національна свідомість була ,,розмірно слаба''.

Хто хоче зрозуміти нашу новішу історію, той повинен прочитати спогади Марії Ткаченко-Лівицької, яка зі своїм чоловіком Андрієм брала дуже живу участь в тодішньому активному українському житті і була заарештована, а її чоловік Андрій за українство таки добре пізнав був благодаті московської тюрми, бо російський уряд старався здушити різними способами всякі прояви національної свідомости''.

Авторка згадує Володимира Винниченка, що працював з Андрієм Лівицьким в одній партії до 1919 року, але вона вірно оцінює Винниченків твір ,,Відродження нації'' — ,,цей пасквіль ганебний, в якому він обплював усю нашу визвольну боротьбу, усе те, в чому сам брав участь як голова уряду Української Народної Республіки. Не хочеться вірити, що це написав той самий Володимир Винниченко, вірний товариш з часів наших спільних змагань, наших молодечих мрій і поривів''. Згадує вона й автора ,,Самостійної України'' М. Міхновського, і то не дуже прихильно, бо він ,,з приходом большевицької влади вибрав смерть малодухих — самовбивство!''

,,Індекс'' займає повних п'ять сторінок прізвищ осіб, між якими багато відомих діячів з різних ділянок українського життя, і яких знала авторка споминів, не висуваючи себе на перше місце, бо воно належало її чоловікові Андрієві, що був ,,головним нервом і керував революційною енергією членів Громади''.

Цю, цікаво написану книжку із направду цінним змістом прикрашають 20 світлин із життя родини Лівицьких. Своїм стилем цей твір нагадує більше повість, чи роман, як сухий жанр спогадів, тому легко читати книжку ,,На грані двох епох''.

Західньоканадський збірник. Частина друга. Упорядкував Яр Славутич. Канадське Наукове Товариство ім. Шевченка. Осередок на Західню Канаду. Том ХУІІ. Едмонтон, 1975, ст. 384.

Душею цієї другої частини Західньоканадського Збірника є відомий поет Яр Славутич, який заповідає, що він вже підготовляє третю його частину, а перша появилася була в 1973 році. Цей том появився завдяки грошовій допомозі Міністерства культури провінційного уряду Алберти. В ньому розвідки й статті 25 авторів про давніших українських діячів в Канаді: І. Горецький — ,,Стефан Королюк''; М. Хом'як — ,,Роман Кремар''; Яр Славутич — ,,Іван Збура''; О. Малицький — ,,І. Данильчук''; М. Орищук — ,,О. Луговий''; В. Жила — ,,Образ А. Гончаренка''; о. Григорій Удод — ,,Юліян Стечишин''.

Парася Іванець та Анна Баран вмістили в цьому Збірнику малюнки та світлини 34 українських церков в провінції Алберти та Саскачевані.

Майже третину цього тому виповнив своїми пра-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Ольга Мак

КОТИТИСЯ ДАЛІ, ЧИ ОПАМ'ЯТАТИСЯ?

ПЕРЕД КОНҐРЕСОМ СФУЖО

II

Якийсь цинік і блюзнір (правдоподібно, навіть жіночого роду) спрофанував священні обов'язки материнства, звівши їх до ,,пелюшок'', а цілий складний і відповідальний комплекс таїнства хранительки родинного вогнища — до ,,горшків''. Блюзнірство, на стид і ганьбу, прийнялося, поширилося, мов смертельна пошесть, й емансипована жінка, стоптавши авреолю власного найвищого й найпочеснішого титулу, погналася за ,,розкошами'' незалежности. А тим часом свою незалежність молода (якщо вона заробляла гроші перед одруженням) повинна скласти відразу вкупі з дівоцьким вінком на порозі до вступу в нове життя. Адже подружжя — злука, а не незалежність! Залишаючи за собою право незалежности, молода тим самим відразу висловлює ,,вотум недовір'я'' до свого подруга, першим обов'язком якого є забезпечити добро родини, яку він засновує. А тим самим і молодий, вступаючи в шлюб, скидає з себе половину Богом (чи скажімо ,,модерніше'' — природою) призначеної відповідальности. Багато є навіть і таких, які женяться взагалі без усякої відповідальности.

Так закладається нова родинна клітина. Молодята обидвоє працюють, часом навіть у різні зміни, повертаючись додому, готують їсти, миють начиння тощо, совісно ділячи обов'язки, бож — рівноправ'я! Щоб у хаті було веселіше, заводять акваріюм з рибками, канарка, невільно засудженого на досмертний целібат, кастровану кицю. Життя беруть по-спортовому, вдоволені, жінка втішається рівноправністю, незалежністю, а головне — свободою.

Але справа стає складнішою, коли через недогляд чи недосконалість медицини подружнє життя раптом виставить небажаний рахунок. Буває, правда й так, що все відбувається навмисно. Мовляв, придбали вже рибки, придбали канарка й кицю, то, може, придбаємо й дитинку? Та, сяк чи так, з появою нового члена родини виринають уже трудноші, й життя по-спортовому далі брати не так то й легко. І коли би жінка, хоч ставши матір'ю, закинула фальшиву амбіцію незалежности, цієї статті не треба було би писати. Але ні! Незалежність на першому місці, решта — справа другорядна.

Ставши на такій засаді, жінка починає робити злочини. Перший з них — пляшка. Коли рибці й канаркові для їхнього здоров'я купується спеціяльний корм, то дитину, навпаки, природного й найздоровішого харчу позбавляють і підміняють його штучним, хоч за медичною статистикою смертність немовлят на штучних харчах утроє і навіть учетверо вища, ніж серед годованих материнським молоком. Крім того, діти, годовані штучно, фізично кволіші і не мають відпорности на ряд інфекційних недуг, у той час, коли складники материнського молока не лишень ці недуги поборюють одразу, а й обороняють дитину від них ще цілих пів року після відлучення від грудей. 1).

Та нещастя дитини ,,емансипованої жінки'' цим не вичерпується, лишень з нього починається. Про найкращі духові прикмети людини, вщеплені їй з дитинства, кажеться: ,,Він усмоктав їх з молоком матері''. Сучасна дитина всмоктує свої прикмети зі спорошкованим молоком від корови (чи й сої). І, звичайно, який корм — такі й прикмети. На жаль, це не злосливий дотеп, а сумна правда.

Свого часу наш таки український жіночий журнал на еміграції опублікував дуже цікаву статтю, здається, під заголовком ,,Витягайте колиски!''. У тій статті авторка на підставі авторитетних джерел дуже переконливо доводила, що немовляті, крім харчу й догляду, потрібне материнське тепло; що дитина почуває себе найщасливішою при материнських грудях; що дитина навіть з пляшки краще засвоює й стравлює корм, коли її годувати з ніжністю і при тому тримати на руках. І що, врешті, на довгі роки осуджена колиска (напевне винахід, перевірений ще з печерних часів) дуже додатньо впливає на нервову систему немовляти.

Відмовивши дитині свого молока, мати разом з тим перерізає другу пуповину — духового характеру, і її вже ніякою пляшкою заступити не можна. Немовля відразу родиться сиротою і, хоч того ані не розуміє, ані не вміє висловити, напевно відчуває гірко. Воно так мало вимагає, зате вимагає розпучливо, до кривавого болю, до нестями! І хоч не завжди це помітно назовні, то якийсь карб на душі дитини, осиротілої при живій матері лишається. Не може не лишитися!

Неусвідомлена тріщина в найінтимнішому зв'язку скоро поширюється. Маму заступає доглядачка чи нянька (не зважаючи на рівноправність, чомусь таки жіночої статі), яка з тих чи інших причин також хоче заробляти гроші і тому навіть годиться зайнятися пелюшками не - своєї дитини. Краща чи гірша, вона перетягає на себе більше чи менше тих почувань, які дитина мусіла би віддати матері. Через якийсь час нянька звичайно відходить, поступившись іншій, і дитина знову мусить звикати до чужої людини, віддаючи їй чергову частину теплоти свого серця. Віддає, бо так уже створена Богом, що мусить до когось прихилитися душею. І так звикає до багатьох, але повноти гарячої дитячої любови не віддає нікому, ані не матері, у товаристві якої буває менше, ніж у товаристві няньок. Бо і як мала би віддати те, чого сама не має? Звідки мала би віддати, коли її любов розміняна на шматочки?

(Продовження буде)

---

1) Саме коли ця стаття була на викінченні, преса принесла вістку, що професор Единбурзького університету кардіолог д-р Р. Турнер на підставі довголітніх дослідів дійшов до висновків, згідно з якими, діти, годовані материнським молоком, у старшому віці мають далеко менше випадків серцевих недуг, ніж ті люди, які були годовані штучно. Д-р Турмер твердить, що дитину добре годувати грудьми до повного року і навіть двох років, бо материнського молока дитині вповні вистачає, як повновартісного харчу, до 12 місяців.

НАМ ПОМОЖЕ СВЯТИЙ ЮР...

,,Нам поможе святий Юр
І Пречиста Мати
Слави здобувати..."
(нар. пісня)

ЦЕРКВА СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ

В попередніх статтях і звідомленнях дописувачів про будову нової українськоі католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, яку розпочато весною 1976-го року, в історичному році — величавих святкувань 200-річчя Американської Революції і 100-річчя українського поселення в Америці, читачі ,,Свободи'' були поінформовані про хід праці Комітету Будови Церкви св. Юрія в Ню йорку.

На цю радісну хвилину, будови репрезентативної української католицької церкви в Ню Йорку, ждали роками українці Ню Йорку, наші поселенці в ЗСА, а також і українці в інших країнах вільного світу. Ню Йорк є найбільшою метрополією світу й осідком Об'єднаних Націй, і саме тому в Ню Йорку нам потрібно репрезентативної української церкви.

Із світлини видно, що зовнішня будова церкви на днях буде закінченою. Внутрішня частина церкви буде вимагати ще довгих місяців праці, так будівельної фірми, як і мистецького розпису.

Парох церкви св. Юрія, о. д-р Володимир Ґавліч, ЧСВВ, постійно глядить за ростом нової церкви й у своїх щотижневих радіопередачах, кожної п'ятниці від год. 7-ої до год. 8-ої вечером, не забуває згадати про будівельний прогрес церкви, подаючи одночасно імена нових жертводавців на фонд нової Церкви.

Як наглядно видно на світлині, ця нова церква має форму й вигляд українських церков, які ми залишили в Україні, тобто типово візантійська архітектура, яка була домінуючою на Рідних Землях.

Архітектом цієї будови є відомий український архітект, Аполінарій Осадца, який має довголітній досвід у царині архітектурного проєктування. Вітражі проєктує проф. Петро Холодний—молодший, один із кращих знавців цієї ділянки церковного мистецтва.

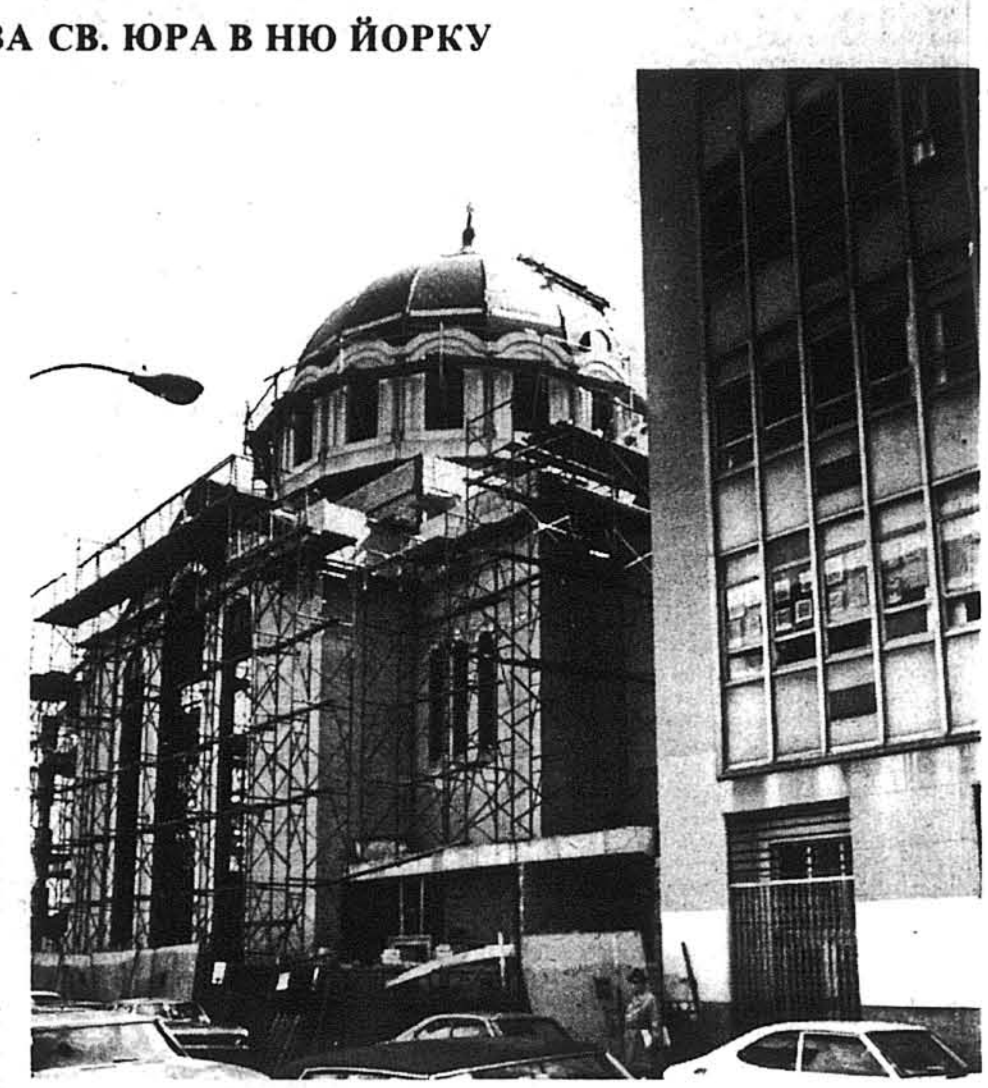
Комітет Будови Церкви св. Юрія в Ню Йорку, головою якого є меценас Роман Гуглевич, довголітній голова Об'єднаного Комітету Великого Ню Йорку, повідомляє, що під цю пору зібрано 2 мільйони 340 тис. долярів на фонд будови нової церкви. Завданням Комітету, в склад якого входять майже всі організації Великого Ню Йорку, є слідкувати за виконанням плянів будови, за збіркою на будову нової церкви, а також інформувати парохіян про хід будови. Комітет видає неперіодично ,,Бюлетень'', в якому реєструє усіх жертводавців і інформує про хід праці Комітету.

На цьому місці варто згадати про похвальний дар Юліяна Бачинського, відомого українського підприємця з Ню Йорку, власника ,,Іст Вілледж Міт Маркет енд Делікатессен'', який уфундував для нової церкви вівтар за 15-тисяч долярів. Можна сподіватися, що за похвальним почином Юліяна Бачинського піде ще багато інших підприємців нашого поселення в Ню Йорку й ЗСА, щоб на пам'ятній таблиці фундаторів українського Божого Храму були вириті золотими буквами імена тисячів наших добродіїв, яким дорога справа української репрезентативної церкви в Ню Йорку. Колишні парохіяни церкви св. Юрія, які залишили Ню Йорк і поселились по інших місцевостях ЗСА, повинні також пам'ятати, що й на їх лепту жде Комітет Будови Церкви св. Юрія в Ню Йорку.

Пожертви на будову нової церкви можна пересилати на адресу канцелярії св. Юрія в Ню Йорку:

St. George's Church —
Building Fund
Basilian Fathers
33 East 7th Street,
New York, N.Y. 10003

Роман С. Голіят

Нова церква св. Юра, на світлині видно також частину Академії св. Юра.

НА ПРАЗНИК

(Фейлетон)

Ще тиждень до празнику святого Юрія в Ню Йорку дорога моя землячка, пані Татушиха, винесла постанову, що з нагоди такого великого свята піде до фризієрки і накрутить собі волосся, або зробить ,,пирманент'', як кажуть на долині міста.

— Навіщо тобі ,,пирманент''? — поставив формальне запитання пан Татух, знявши з носа окуляри. — Як заложиш собі на голову той капелюх, що виглядає, як вазонок з флюксіями, тоді ніхто не запримітить, чи ти зачесана, чи простоволоса. Краще віддати сих десять талярів на хвалу Божу.

— А ти не пхай носа до чужого проса! — офукнулась дорога землячка. — Що на Боже, то на Боже, а що на фризієрку, то на фризієрку! Чоловіченьку, та ж се буде три дні свят прикупі, як у Старому Краю. Пригадуєш, як говорили колись у нашому селі: ,,В перший день — празник, в другий день — попразен, а на третій день — ,,гузя-празник'', бо тоді вже цькували гостей псами, щоби йшли собі додому!''

— Велл, — сказав із повагою в голосі пан Татух, — наші Отці Василіяни, дай їм, Боже, здоров'я, нікого не гонитимуть з-під церкви псами, а кожного пригорнуть та притулять, хто лише капне яку лепту на будову нового храму. Інша справа, що тим паням, які урядують під парафіяльним урядом, прийдеться хіба працювати на чотири шихти, щоб наліпити вдосталь вареників та голубців для хрищеного і нехрищеного народу!

— Ой, — зідхнула пані Татушиха, — який жаль, а яка шкода, що не буде під церквою крайових дідів-лірників, що просили милостині Христа-ради, а так файно молилися, аж приємно було послухати! А яких побожних пісень співали: і про Олесю-сирітку, що по-світу ходила, і про Олексія, чоловіка-Божого, і про Страшний Суд!

— Велл, — промовив пан Татух, — ти, небого, забудь за старі часи, бо їм воріття вже немає...Теперечки дідів-жебрущих заступила колекта на добродійні цілі, а замість лірників — маємо бандуристів, танцюристів і молоду ,,Думку''. Гей, не побачимо на нашому празнику і різних штукарів, що вогонь їли та всілякі штуки показували! Та коли вийдуть на трибуну пан доктор Падох, чи пан меценас Гуглевич, та як скажуть патріотичне слово до народу, то нехай сховаються найкращі штукарі й чарівники! А якби нам ще показали живого Василя Авраменка і попросили його, щоби вдарив в закаблуки на хвалу Божу, — то я до самої смерти дякуватиму Господеві, що дозволив мені діждатися такого празника!

Ікер

ЄВГЕН МАЛАНЮК

[До 80-ліття народження]

Собор

,,Вірности аж до крови дав нам примір Святий Юрій Побідоносець''

Митрополит Андрей (у 1934р.)

Внизу біда яриться злом,
Торгують глупота і зрада,
Вгорі ж побідний Юр списом
Прохромлює в'юнкого гада.
І гад конає, і сичить,
І на той сик його безсилий
Нечиста сила верещить —
Розлючена нечиста сила.
І знов чаїться до часу,
І знов майструє маски й назви,
Щоб сяйвну затінить красу
Й стигматами розквітлі язви.
Дарма. Над тишею склепінь,
Де Вічність Божа тайно спіє,
Росте нестримно в височінь
Панцероносний брат Софії.
Він стереже нагорний Храм,
Ковчег невпинної обнови,
Твердиню вірности вікам,
Твердиню вірности до крови.
І ось над суєтою днів,
Де марна колоточ ловитви,
Горить любови ярий гнів
І хрест меча, і хрест молитви.
І в смуті лютої пори,
І в гострих блискавицях бурі —
Над містом тьмяним угорі
Панує Переможець-Юрій.

[З матеріялів АДУК]

ЗВІТ

КОМІТЕТУ БУДОВИ НОВОЇ ЦЕРКВИ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ ПРО ПРИХОДИ Й РОЗХОДИ

за час від 1-го січня 1947 до вересня 1976 р.

ПРИХОДИ:

Індивідуальні пожертви	$ 1,297,411.60
Збірки в церкві	288,856.46
Збірки під церквою	4,606.08
Імпрези	22,384.42
Паркування	21,735.00
Відсотки	453,649.56
Інші впливи	948.36
Разом приходи	**$ 2,089,591.48**

РОЗХОДИ

Купно і розібрання гаражу, підготування площі під паркування	$ 82,240.24
Удержання будинку, звороти льокаторам, судові кошти	37,500.00
Повалення будинку	36,700.00
Податки від площі під паркування	6,528.58
Ситуаційні мапки під будову церкви	5,365.00
Контрактор по 30 вересня 1976 р.	602,258.04
Архітект	112,500.00
Асекурація	2,221.00
Ляборaторія — провірка цементу і т. д.	4,258.85
Разом розходи	**$ 889,571.71**
Готівка в банках на день 30 вересня 1976 р.	1,200,019.77
Разом:	**$ 2,089,591.48**

На час публікації цієї сторінки зібрано вже пожертв на суму 2 млн. 340 тис. дол. Конструкторам (фірмі) треба заплатити 2 млн. 435 тис. долярів, вже заплачено готівкою 1 млн. 200 тис. дол. До розрахунку ще 1 млн. 235 тис. дол. На це вже є готівки 841 тис. дол.

ПОТРІБНО ЩЕ ЗІБРАТИ НА ЦЕРКВУ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ 390 ТИС. ДОЛЯРІВ.

ЦЕРКВА СВ. ЮРА

Ню Йорк будує церкву св. Юра за 2 і пів мільйона — за готівку!

Громада — найбільший чоловік

Український нарід створив багато приказок на тему громади, збірноти, спільноти і її могутньої творчо-будуючої сили. ,,Громада — великий чоловік'' — так оцінив наш нарід збірне громадське зусилля. Ще гетьман Іван Мазепа закликав ,,тягти в один гуж'', і до загальногромадських зусиль кликав Україну великий Тарас Шевченко: ,,Громадою!''

Українська громада великого Ню Йорку незвичайним ділом потвердила вікову народну мудрість. Ціною великого зусилля й фінансового напруження та завдяки добрій організації і жертвенному серцю свідомої української людини сталось дійсне, реальне чудо в осередку ,,українського Ню Йорку'' на долині міста:

— у березні 1976 р. розпочали будувати, за чудовим пляном видатного архітекта Аполінарія Осадци, величну Церкву св. Юрія, а до кінця вересня цього ж року сподіваються закінчити будову!

Кошти будови, як інформують голова мец. Роман Гуглевич і фінансовий секретар Будівельного Комітету мгр Іван Винник, становлять 2 з половиною мільйона долярів. Але до цього, сказати б, прямого видатку треба додати ще до 300 тис. долярів на обезпечення-асекурацію, оформлення площі, повалення старих сусідніх будинків тощо. Отже, спільний видаток громади на цю шляхетну мету становитиме 2 мільйони 800 тисяч долярів.

Видаток чималий,а прибуток?

Прибутку нічим не можна зміряти, бо людська душа — неоціненний скарб, а Божа послуга міряється тільки Вічністю.

Але візьмім лише кілька конкретних прикладів, що означає здвигнення Храму св. Юрія в Ню Йорку.

Церква-красуня постала тут тоді, коли на Рідній Землі ,,навіть молитися ворог не дасть''. У цьому розумінні нова святиня є прямим запереченням атеїзму та осторогою окупаційно-безбожній Москві: церкви не мають ніг, але вони ходять! Прийде день, і в кам'яному вічному цілунку поєднаються старовинний, освячений ще Великим Кир Андреєм Храм св. Юра у Львові із цим, возведеним мозолям, потом і найкращими зусиллями української людини тут, за океаном. Будова нового Храму на долині міста, поруч із Академією і школою св. Юра, з її понад 250 учнями, впарі з Школою Українознавства при ,,Самопомочі'' та дошкільним Садочком — означає зміцнення цієї важливої української дільниці, де останнім часом українці набули Дім Пласту, Дім УККА, Дім СУА, врешті й великий Дім ОУВФронту. Всі ці й багато інших українських будов творять немов український вінок довкола тієї пишно-величної Святині, що вже високим хрестом осяває не лише Сьому і Шосту вулиці та Третю й Другу евені, а й далеко далі, ген-ген аж на Україну (могутні американські радіовисильні вже кілька разів передавали повідомлення про Церкву св. Юра в Ню Йорку, про велике зусилля Громади).

Також для підростаючого українського покоління нова Церква св. Юра має і матиме в майбутньому свою особливу вимову. Цю будову воздвигли переважно люди старшого і частково середнього покоління на зміну улюбленій, але невеликій, тіснуватій попередній Церкві. Коли сучасна дитина згодом прийде брати шлюб у новому Храмі св. Юра, то скільки спогадів про рідних, про дідусів і бабусь, про батьків викличуть ті прегарно оформлені мистцями стіни, освячені молитвами американських українців кількох поколінь і різних походжень! Новий Храм стане зв'язковим між поколіннями вірних, і тому, промовляючи тепер до живих і сущих—промовлятиме в майбутньому й до ще, за висловом Т. Шевченка, ненароджених. А рідна мова, рідні церковні співи, високоякісні проповіді, щонедільні зустрічі в своїй церкві — далі єднатимуть ці покоління і триматимуть їх у берегах могутньої світової ріки, що зветься українською нацією.

,,Без Бога ні до порога!'' — так визначила Україна своє відношення до Творця. А жертвенна і свідома українська Громада в Ню Йорку своїм спільним зусиллям підкреслила реальний зміст цього поняття: Церква св. Юра Переможця стала дійсністю за зразково короткий час!

Хай радіє серце Патріярха Української Католицької Церкви у світі, бо Він піднесе цей новозбудований храм на долонях до Матері Божої, з проханням молитись за Нескорену Україну.

Нескорена Україна є не лише там, за океанськими хвилями. Вона є і тут. Нова Церква св. Юрія Переможця є тому живим свідченням. У кам'яному Ню Йорку розквітла українська квітка, що ввібрала в себе — завдяки Архітектові — красу і св. Софії і св. Юра, і багатьох інших українських Храмів Божих.

Спасибі Великій Громаді!

Леонід Полтава

Американські законодавці домагаються свободи для Церков в Україні

На внесок конгресмена Даніеля Флада з Пенсильвенії та з підписом 13-ти інших американських законодавців з обох партій внесено в Конгресі Резолюцію ч. 165, з вимогою — на основі Хартії прав ОН — відновити в Україні обидві історичні Церкви українського народу, формально зліквідовані за Сталіна.

Законодавці закликають Президента ЗСА, щоб він ,,звернувся з негайним і наполегливим закликом дозволити на віднову українських Православної і Католицької Церков в найбільшій ,,неросійській нації'', і не лише в Совєтському Союзі, а й на просторі всієї Східньої Европи.

ПРАЗНИК СВ. ЮРА І ТРИДЕННИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

На неділю 1-го травня ц.р. припадає Празник СВ. ЮРІЯ — Покровителя Церкви св. Юра в Ню Йорку. З тієї нагоди заплянованi Парохом о. д-ром Володимиром Ґавлічем ЧСВВ і клиром Празничні Богослуження в Церкві, а рівночасно — Триденний Український Фестиваль 29 і 30 квітня та 1-го травня, на 7-ій вулиці (Див. докладну програму окремо).

Як довідуємось, є ідея влаштовувати такі Свята біля Церкви св. Юрія кожного року на св. Юрія — 6 травня, що будуть виявом відданости Богові й Церкві та сприятимуть збереженню і розвитку української національно-християнської культури за океаном. Досить згадати, що в заплянованому тепер Українському Фестивалі візьмуть участь понад 300 осіб обдарованої молоді.

Мистецькі виступи розпочинатимуться на 7-ій Вулиці кожного дня о 1г.30 хв. по полудні, а в суботу — о 7г. 30 хв. вечора.

Склад Комітету Фестивалю

При потребі треба звертатись до членів Комітету Фестивалю, до якого входять: голова мгр Іван Винник, заступники—Степан Чума (імпрезовий) і д-р Володимир Барон, господарський — Тиміш Шевчук із групою пань. Володимир Папуга відповідає за технічну обслугу (встановлення столів, мікрофонів і т.п.), за зв'язки, поліційні дозволи та ін. — капітан Михайло Лучоф, п. М. Хоманчук — за льотерею, електрик Петро Луцик, Тарас Гірняк — удекорування 7-ої Вулиці, ляйт. Гаррі Полчі — утримання ладу під час фестивалю, П.Драбик — зв'язок із пресою, секретарка п-ні Ірина Куровицька, спец. доручення — Роман Іваницький та інші.

Активно допомагають у підготові до цього величного Триденного Українського Фестивалю Всечесніші Отці: о. д-р Парох Володимир Гавліч, о. Христофор Лаврентій, Сестра Мартина та ін. Сестри.

80 Пань повідомили, що вони принесуть власної, домашньої праці печиво на Фестиваль, і увесь прибуток, зрозуміла річ, передають на Будову Церкви св. Юра.

І запрошений Комітетом Будови редактор цієї Сторінки Л. Полтава відмовився від запропонованого гонорару в 100 дол., взявши половину, щоб бодай так допомогти добрій справі.

Спеціяльна Фестивальна брошура

Всечесні Сестри, ЧСВВ, випускають спеціяльну брошуру англійською мовою, призначену для американських гостей на Триденному Українському Фестивалі. Її надруковано накладом 5 000 прим. і її будуть безкоштовно поширювати — для поширення інформацій про Українську Католицьку Церкву, її мартирологію в Україні, становище і розвиток на Заході, зокрема на вільній Землі Вашінгтона.

У брошурі подані географічні, демографічні та ін. відомості про Україну, про період відновленої Державности і московсько-большевицьку окупацію з 1920 р. про сучасний стан в Україні. Окремий розділ присвячений видатним американським мистцям, акторам, спортовцям та ін. українського походження, як Іван Годяк, Нік Адамс, Джек Паланс та ін., включно з телевізійною акторкою Ларисою Лорет; названо Олександра Архипенка і Якова Гніздовського, в ділянці танку — майстра народного танку Василя Авраменка та ін., а в ділянці спорту, починаючи від Б. Мосієнка й Вол. Ткачука до ред. Зенона Снилика, який був капітаном американської найкращої команди футболу (,,соссер'').

Додано також англійсько-український ,,Словничок'', з перекладами таких слів, як ,,Смачного'', ,,Дуже добре'', ,,На здоров'я'' тощо.

Отже: ,,Приємної розваги!'' і ,,Смачного!''.

Бажаєте допомогти будові церкви Св. Юра в Ню Йорку? Вишліть не гаючись чек або моні ордер на адреси:

ST. GEORGE'S UKRAINIAN
CATHOLIC CHURCH
33 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N.Y. 10003
Tel.: (212) OR 4-1615

Чеки просимо виставляти:

St. George's Ukrainian Catholic Church — Building Fund

Комітет Будови Церкви при Парафії св. Юра
в Ню Йорку, Н. Й.

влаштовує

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

в днях 29, 30 квітня і 1-го травня 1977 року
при 7-ій вулиці в Ню Йорку, Н. Й.
(між Другою і Третьою Авенями)

Офіційне відкриття в п'ятницю, 29-го квітня, о год. 7-ій веч.

Фестиваль відкритий в п'ятницю від год. 3-ої по пол. до 10-ої веч.,
субота від 10-ої рано, неділя — 1-ої по полудні.

В мистецькій частині Фестивалю виступлять:

- **Хор „Молода Думка";**
- **Хор, Співочий Ансамбль і гаґілки студенток Академії св. Юра;**
- **Хор „Жайворонки", танцювальний ансамбль „Верховинці" та молодша танцювальна група Осередку СУМА в Ню Йорку;**
- **Студія Українського Народного Балету Уляни Кунинської-Шмериковської;**
- **Гаґілки старшої групи та Танок-Казка молодшої групи, Пластової Станиці Ню Йорку;**
- **Танок Світлички при 83-му Відділі СУА;**
- **Школа Кобзярського Мистецтва під кер. о. С. Кіндзерявого.**

В програмі візьме участь около 300 виконавців української молоді.

В Фестивалі заповіли участь визначні стейтові і міські особистості, як рівнож телевізія і преса.

В ПРОГРАМІ: різні гри, смачні українські страви у заряді Комітету.
До численної участи запрошуємо все Українське Громадянство великого Ню Йорку і околиць.
ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА БУДОВУ НОВОЇ ЦЕРКВИ СВ. ЮРА.

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 5.000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1977 р.

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ БЕРЕЗНЯ 1977 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч. Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано у березні	Разом на суму	у 1977 р. АДД
Округи ПЕНСИЛЬВЕНІЇ				
Філядельфія	39	34 106	$ 234,500	18
Піттсбург	18	9 39	57,500	1
Шамокин	20	9 26	49,500	1
Аллентавн	11	8 11	26,000	2
Скрентон	9	2 3	2,500	—
Вілкс Бери	9	6 8	28,000	4
Разом:	**106**	**68 193**	**$ 398,000**	**26**
Округа МЕРИЛЕНДУ				
Балтімор	9	— 2	$ 2,000	—
Округи НЮ ЙОРКУ				
Ню Йорк	34	14 50	$ 95,000	—
Сиракюзи-Ютика	13	14 22	44,500	2
Рочестер	10	9 13	20,000	1
Трой	7	2 13	20,000	—
Боффало	9	1 4	14,000	1
Разом:	**73**	**40 102**	**$ 193,500**	**4**
Округи НЮ ДЖЕРЗІ				
Нюарк	22	17 37	$ 69,500	7
Джерзі Сити	11	15 29	82,000	4
Перт Амбой	12	11 17	39,500	4
Пассейк	7	4 15	42,000	4
Разом:	**52**	**47 98**	**$ 233,000**	**19**
Округи ІЛЛИНОЙ, МІЧИҐЕН І ОГАЙО				
Чікаґо	35	37 81	$ 189,500	12
Детройт	20	9 45	147,500	8
Клівленд	20	37 92	339,000	30
Янґставн	9	2 7	12,500	1
Разом:	**84**	**85 225**	**$ 688,500**	**51**
Округи НОВОЇ АНГЛІЇ				
Ню Гейвен	19	10 24	$ 36,500	2
Бостон	5	7 11	26,000	—
Вунсакет	6	2 7	20,000	1
Разом: —————————	**30**	**19 42**	**$ 82,500**	**3**
Округи Західніх Стейтів Америки				
Централька	6	12 15	$ 20,000	—
Міннеаполіс	7	1 3	11,000	1
Ст. Луїз	6	1 1	500	—
Разом:	**19**	**14 19**	**$ 31,500**	**1**
Необ'єднані Відд. в Америці	20	3 8	$ 8,500	—
Округи КАНАДИ				
Торонто	25	11 26	$ 85,000	4
Монтреаль	10	12 24	82,000	7
Ніяґара	9	2 8	39,000	2
Захід Канади	18	2 4	6,000	—
Разом:	**62**	**27 62**	**$ 212,000**	**13**
		303 751	**$ 1,849,500**	**117**

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У БЕРЕЗНІ 1977 Р.

Ч. В.	Організатор	Придбав у березні	Сума забезпечення	В тому АДД	Разом у 1977
	Округа АЛЛЕНТАВН				
47	Анна Гарас	3	$ 6,000		3
48	С. Івасечко	1	1,000		3
147	І. Гуцайлюк	1	1,000		1
151	Анна Пипюк	1	3,000		1
438	Катерина Сарджент	2	7,000	1 АДД	2
	Разом:	**8**	**$ 18,000**	**1 АДД**	
	Округа БОСТОН				
238	Анна Ремік	8	$ 9,000		9
	Округа БОФФАЛО				
360	І. Гаврилюк	1	$ 5,000	1 АДД	1
	Округа ЧІКАҐО				
35	Б. Вовчик	3	$ 7,000	1 АДД	3
51	М. Ольшанський	8	8,000		
	М. Драганчук	1	1,000		32
106	А. Іванюк	2	4,000		
	С. Горалевський	7	28,000	1 АДД	12
114	А. Дорошенко	1	1,000		5
125	Ґльорія Пащин	1	1,000		2
221	Б. Карачевський	4	4,000		4
301	П. Врублівський	1	5,000	1 АДД	1
379	М. Семків	5	5,000		12
423	С. Куропась	1	5,000		
	О. Городиський	2	7,000		3
472	Стефанія Кочій	1	3,000		1
	Разом:	**37**	**$ 79,000**	**3 АДД**	
	Округа КЛІВЛЕНД				
50	Людмила Кичун	1	$ 5,000		9
102	М. Бобечко	1	2,000		1
115	П. Бабич	1	1,000		2
180	Ґеновефа Жеребняк	4	20,000	2 АДД	5
233	Марія Дейчаківська	4	7,000	1 АДД	10
240	М. Кігічак	7	2,000	3 АДД	7
295	С. Мотрович	3	5,000		3
334	Стефанія Боганек	1	5,000		1
336	В. Шмагло	6	27,000	3 АДД	12
346	С. Глоговський	5	19,000	2 АДД	20
358	Б. Футей	1	1,000		7
364	С. Макарик	1	2,000		
	В. Брездун	1	1,000		
	П. Данилевич	1	1,000		12
	Разом:	**37**	**$ 116,000**	**11 АДД**	
	Округа ДЕТРОЙТ				
94	Р. Татарський	5	$ 30,500	2 АДД	11
146	Г. Корб'як	2	7,000	1 АДД	2
235	М. Бобер	2	6,000		3
	Разом:	**9**	**$ 43,500**	**3 АДД**	
	Округа ДЖЕРЗІ СИТІ				
25	Квітка Стецюк	1	$ 1,000		7
170	Галина Гаврилюк	3	3,000		4
171	Стела Расн	8	43,500	1 АДД	9
270	С. Островський	3	7,000	1 АДД	3
	Разом:	**15**	**$ 54,500**	**2 АДД**	
	Округа МІННЕАПОЛІС				
345	М. Каркоць	1	$ 1,000		1
	Округа МОНТРЕАЛЬ (Канада)				
434	Олександра Дольницька	6	$ 30,000	3 АДД	6
448	Ольга Плешкевич	1	1,000		2
465	Текля Мороз	1	5,000	1 АДД	3
471	М. Андрухів	1	1,000		2
473	Віра Баніт	1	2,000		8
492	Марія Юзик	2	7,000		3
	Разом:	**12**	**$ 46,000**	**4 АДД**	
	Округа НЮАРК				
14	М. Отрок	1	$ 1,000		1
37	Анна Гнатюк	2	2,000		3
65	А. Сміт	1	1,000		1
76	Юлія Демчук	2	2,000		5
133	Я. Леськів	2	1,500		8
214	О. Твардовський	4	7,000	1 АДД	7
219	В. Оріховський	1	500		1
234	І. Іваник	1	500		1
371	Ю. Баранюк	2	10,000	2 АДД	3
459	Ольга Калинович	1	1,000		5
	Разом:	**17**	**$ 26,500**	**3 АДД**	
	Округа НЮ ГЕЙВЕН				
59	Т. Сливінський	4	5,000		
	М. Галькевич	1	500		8
350	Т. Фінів	2	10,000	1 АДД	4
414	І. Телюк	2	2,000		3
	М. Снігурович	1	2,000		3
	Разом:	**10**	**$ 19,500**	**1 АДД**	
	Округа НЮ ЙОРК				
8	Марія Кульчицька	1	$ 1,000		4
88	Р. Чучкевич	1	2,000		2
158	Емілія Саноцька	1	1,000		2
194	Е. Манацький	1	1,000		
	М. Юзенів	3	13,000		5
204	В. Палідвор	1	1,000		8
256	В. Недошитко	1	500		2
325	В. Цюпа	2	3,500		4
361	І. Галичин	1	2,000		5
489	М. Шпитко	2	2,000		12
	Разом:	**14**	**$ 27,000**		
	Округа НІЯҐРА (Канада)				
458	Д. Пищ	2	$ 10,000		2
	Округа ПАССЕЙК				
42	П. Головачук	1	$ 1,000		
	С. Гавриш	1	3,000		9
143	В. Оріховський	2	2,000		2
	Разом:	**4**	**$ 6,000**		
	Округа ПЕРТ АМБОЙ				
155	М. Фединишин	3	$ 2,500		5
344	Олександра Яворська	1	5,000	1 АДД	2
349	М. Захарко	1	1,000		2
353	Дарія Оріховська	2	8,000	1 АДД	2
372	Й. Ярема	4	4,000		5
	Разом:	**11**	**$ 20,500**	**2 АДД**	
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ				
45	В. Колінко	1	$ 1,000		1
128	М. Ґлова	1	1,000		2
153	І. Одежинський	6	15,000		19
156	М. Новак	1	1,000		1
162	Ю. Федорійчук	2	2,000		2
163	Т. Дуда	4	5,000		15
173	П. Щерба	1	1,000		10
216	І. Одежинський	2	5,000		2
239	М. Ковальчук	1	1,000		1
268	Е. Барилка	5	13,000	2 АДД	5
324	І. Бабяк	1	1,000		1
375	П. Тарнавський	1	7,000		
	І. Данківський	1	1,000		4
378	В. Панчишин	2	7,000	1 АДД	4
424	Ю. Трипупенко	5	7,000		5
	Разом:	**34**	**$ 68,000**	**3 АДД**	
	Округа ПІТСБУРҐ				
56	П. Когут	4	$ 6,000		4
113	І. Ярчак	1	500		7
120	В. Рефт	1	2,000		11
264	Б. Ґрицин	2	2,000		2
481	Олена Возняк	1	1,000		2
	Разом:	**9**	**$ 11,500**		
	Округа РОЧЕСТЕР				
89	П. Прокопенко	1	$ 5,000	1 АДД	1
217	Т. Кубарич	1	500		2
285	О. Скібіцький	2	2,000		2
316	В. Гавриляк	4	3,500		6
437	М. Малинівський	1	1,000		2
	Разом:	**9**	**$ 12,000**	**1 АДД**	
	Округа СКРЕНТОН				
144	М. Хомко	1	$ 1,000		1
406	М. Мартинюк	1	1,000		2
	Разом:	**2**	**$ 2,000**		
	Округа ШАМОКИН				
7	А. Словік	1	$ 2,000		1
78	І. Петрунцьо	4	7,500	1 АДД	7
90	О. Сидор	2	2,000		2
164	Т. Бутрей	2	6,000		7
	Разом:	**9**	**$ 17,500**	**1 АДД**	
	Округа СИРАКЮЗИ—ЮТИКА				
39	І. Пиндус	1	$ 1,000		1
121	В. Кобіто	3	4,000		10
271	І. Чопко	6	7,500		6
317	М. Велич	1	5,000	1 АДД	1
484	В. Запаранюк	3	11,000		3
	Разом:	**14**	**$ 28,500**	**1 АДД**	
	Округа ТОРОНТО (Канада)				
411	В. Давидюк	1	$ 1,000		3
418	Іванна Мельник	1	1,000		1
432	Б. Зорич	7	29,000	2 АДД	10
442	С. Левицький	1	8,000		4
469	К. Чорномаз	1	1,000		1
	Разом:	**11**	**$ 40,000**	**2 АДД**	
	Округа ТРОЙ				
57	М. Савків	1	$ 1,000		5
266	В. Труфин	1	3,000		1
	Разом:2	**2**	**$ 4,000**		
	Округа ВІЛКС БЕРИ				
236	М. Скерпон	2	$ 4,000		2
278	Евгенія Ваславська	4	20,000	4 АДД	5
	Разом:	**6**	**$ 24,000**	**4 АДД**	
	Округа ВІННІПЕҐ (Захід Канади)				
445	І. Геврик	2	$ 2,000		2
	Округа ВУНСАКЕТ				
206	Л. Гардінг	1	$ 1,000		3
241	Жанет Бардел	1	1,000		1
	Разом:	**2**	**$ 2,000**		
	Округа ЯНҐСТАВН				
230	П. Ліщак	2	$ 3,000		4
	Округа ЦЕНТРАЛЬНА				
226	М. Кальба	1	$ 1,000		1
323	М. Білик	2	3,000		2
354	М. Війтик	4	8,000		4
356	О. Продивус	5	5,000		8
	Разом:	**12**	**$ 17,000**		
	Округа Ст. ЛУЇЗ				
373	Ярослава Вілямс	1	$ 500		1
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ				
467	Т. Лялька	1	$ 2,000		1
486	Я. Блищак	2	2,000		2
	Разом:	**3**	**$ 4,000**		

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ БЕРЕЗНЯ 1977 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Організатор	Відділ	Здобув чл.	П. Ч.	Організатор	Відділ	Здобув чл.
1	М. Ольшанський	51	28	7	Р. Татарський	94	11
2	І. Одежинський	153	26	8	В. Рефт	120	11
3	С. Глоговський	346	20	9	В. Кобіто	121	10
4	Т. Дуда	163	15	10	П. Щерба	173	10
5	М. Семків	379	12	11	Б. Зорич	432	10
6	М. Шпитко	489	12				

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано

Стефан М. Солтис, син Славки та Мирона Солтисів, новий член 339-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па. Стефан Михайло є наймолодшим сином в родині Солтисів, а його батько Мирон Солтис є балетмайстром українських народних танків.

Мирон Іван Грицишин, син Михайла та Анни Грицишинів, новий член 408-го Відділу УНСоюзу в Торонті, Онт. Батько Мирона є заступником фінансового секретаря Відділу.

Адріяна Бойчук, доня Марії та Ореста Бойчуків, нова членка 14-го Відділу в Нюарку, Н.Дж. Вписали Адріяну в члени та забезпечили студійною грамотою бабуня і дідусь Марія і Павло Гарматії.

Роман Степан Грицишин, син Михайла та Анни Грицишинів, новий член 408-го Відділу УНСоюзу в Торонті, Онт. Батько Романа є заступником фінансового секретаря Відділу.

Таїса Богданна Горалевська, доня Олі і Тараса Горалевських, нова членка 106-го Відділу УНСоюзу в Чікаґо, Ілл.

Марко Палермо, новий член 163-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па. Вписав Марка в члени УНСоюзу його дідуньо Дмитро Качор, обдаровуючи його з нагоди 8-их уродин союзовою грамотою.

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ БЕРЕЗНЯ 1977 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Відд.	Місцевість	Здобув членів	П. Ч.	Відд.	Місцевість	Здобув членів
1	51	Чікаґо, Ілл.	32	10	83	Філядельфія, Па.	11
2	346	Клівленд, Огайо	20	11	94	Гамтрамк, Мич.	11
3	153	Філядельфія, Па.	19	12	120	Аліквіппа, Па.	11
4	163	Філядельфія, Па.	15	13	175	Детройт, Мич.	11
5	106	Чікаґо, Ілл.	12	14	121	Ром, Н. Й.	10
6	336	Клівленд, Огайо	12	15	173	Вілмінґтон, Дел.	10
7	364	Клівленд, Огайо	12	16	233	Лорейн, Огайо	10
8	379	Чікаґо, Ілл.	12	17	432	Торонто, Онт.	10
9	489	Ню Йорк, Н. Й.	12				

СТЕПАН ГАВРИШ,
головний організатор

ПРОМОЦІЇ НА УВУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вища, а рівночасно промовчують соромливо те, що вони є докторами УВУ, то я мушу пригадати, що таке поступовання є негідне справжнього доктора Українського Вільного Університету. Негідним є, якщо хтось у чужому науковому довідникові соромливо закриває своє наукове походження, мовляв, він є доктором „мюнхенського університету" (якого?) тоді, коли всі добре знають, якого він справді „роду" і якої „формації". На закінчення офіційної частини публіка підхоплює старий бадьорий студентський гимн „Ґавдеамус ігітур".

Другу частину промоції в останніх роках становлять реферати нових докторів про висліди їхніх праць, якими вони діляться із звичайно численною публікою. Часом ті реферати творять окремі вечори з жвавими дискусіями.

Третьою родинно-розваговою частиною є прийняття для всіх присутніх, що проходить у милій, дружній атмосфері, де не бракує навіть і мистецьких виступів наших співаків, бандуристів, мистців слова і т.п. Заникає тут різниця віку, різниця політичних поглядів, всі радіють досягненням члена нашої діяспорної громади.

Наш УВУ став тепер центром не тільки української вільної науки, куди радо з'їжджаються професори й студенти з цілого вільного світу (як Австралія, Бразилія, Европа, Канада, ЗСА), але також улюбленим об'єктом відвидин всіх подорожуючих українців. Наприклад, у 1975 р. багато українських прощ до Риму на Святий Рік відвідували УВУ, як також кожного року відвідувачі України, подорожуюча молодь, студенти, вступають до УВУ, оглядають імпозантний будинок, модерно устатковану бібліотеку, бувають на викладах, вечорах, промоціях, прийняттях після них чи вже традиційних „Володимирах", або уряджуваних жіночою організацією „Ольгах" і теж милуються тією щиросердечністю, що там панє.Зустрічаються тут люди не тільки з різних країн поселення, для яких українська мова — це єдиний чинник порозуміння, різного віку й зацікавлення, але також різних політичних чи партійних орієнтацій і вони всі разом доповнюють цю дружню атмосферу. Нема там прогалини між поколіннями, нема партійного відокремлення, є тільки спільне, всеохоплююче почуття, що нас лучить не тільки одна кров, але й бажання вийти поза межі щоденного прагматизму та працювати в напрямі створення власної „особовості" (за термінологією проф. О. Кульчицького), у напрямі духового піднесення нашої громади.До цього закликав і він сам нових докторів на одній із промоцій,щоб „здобували справді той духовий зміст, який повинен характеризувати доктора УВУ, та щоб вони стосували й використовували той духовий зміст в українському громадському житті."

Чи українська еміграційна громада вміє оцінити вклад праці докторів УВУ і чи піддержить фінансово їхню альма матер, — це питання, на яке лише вона сама своїми щедрими пожертвами може дати відповідь.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

цями його впорядник Яр Славутич. Найцінніша його розвідка „Українська поезія в Канаді'' (ст. 37-122). Автор підрахував, що в Канаді писали й друкували свої вірші протягом останніх 75 років 300 поетів, він оцінює в своїй статті тільки тридцятьох, його розвідка цінна, вона разом із його ж „Антологією української поезії в Канаді'' дає повний образ того, що створили українці в новій своїй батьківщині в ділянці літературної творчости.

Богдан Стебельський в статті „Василь Курилик'' (ст. 232-252) дає цікаву сильветку „найбільшого канадського маляра української крови'', а Іван Кейван оцінює творчість Юліяна Крайківського.

Марія Дитиняк написаса про композиторську творчість Сергія Яременка (264-271).

В книжці ще кілька статтей інформаційного характеру, цінних для майбутніх дослідників.

Яр Славутич твердить, що „українська стихія в Канаді, не зважаючи на постійну асиміляцію, ще дуже велика, мабуть, більша ніж у ЗДА''. Українці в цій країні з нагоди минулорічних ювілеїв повинні порахувати свої культурні здобутки, щоб можна було порівняти їх із успіхами своїх братів в Канаді.

Незабутній концерт

Дня 26-го березня ц.р. у Філядельфії відбувся концерт присвячений 60-літтю Української Національної Революції 1917р. Ціла українська спільнота на еміграції кожного десятиліття відзначає цю найбільшу в нашій новітній історії подію, а саме початок української національної революції в Києві, в березні 1917р., тієї революції, яка привела до проголошення новітньої суверенної держави українського народу — Української Народної Республіки 22 го січня 1918 р., а рік пізніше до злуки всіх українських земель в одній соборній державі. Цього року ДЦ УНР окремим закликом до української спільноти закликав відзначити урочисто цю дату у всіх країнах нашого поселення. З подібними закликами виступили також СКВУ та УККА.

У Філядельфії, місці осідку Головної Управи Об'єднання Товариств Прихильників УНР в ЗСА та Представництва ВО УНРади створено Діловий Комітет у порозумінні з місцевим Відділом УККА до якого увійшли: Вол. Біляїв, — голова, Микола Алексевич — заступник голови, інж. Павло Лимаренко - заступник голови, д-р Петро Клюк — секретар, Константин Луценко — скарбник, Іван Гош — керівник мистецької програми. Комітет зробив добру підготовчу працю і належно розреклямував концерт в пресі і радіо. Оголошення про концерт відчитано в майже всіх українських церквах всіх трьох віроісповідань. Вістки про концерт також вміщено в Бюлетенях українських католицьких парафій Катедри Непорочного зачаття та Благовіщення Пресвятої Богородиці, за що окрема подяка належиться отцям монсеньйорам Робертові Москалеві та Михайлові Федоровичеві.

Комітет не мав сумніву щодо успіху концерту та участи в нім нашої численної громади. Але сталася непередбачена подія · страйк публічного транспорту, який паралізував цілі місто і тим унеможливив багатьом українським громадянам міста і околиць прибути на концерт.

Концерт відкрив коротким словом голова Представництва ВО УНРади В. Біляїв, привітавши всіх приявних, а в першу чергу Преосвященного Владику-Єпископа Василя Лостена, який листовно пред тим поблагословив працю Комітету, а тепер особисто прибув на Концерт. З черги В.Біляїв представив головного промовця на цій урочистості — віцепрезидента УНР (в екзилі) проф. д-ра Миколу Степаненка. Віцепрезидент в короткій промові з особливою красномовністю і прецизністю аналітичного розгляду змалював історичну послідовність української національної революції, процесу, який все ще триває і який доведе до відновлення суверенности держави українського народу в майбутнім.

Мистецька частина концерту складалась з виступів чоловічого хору „Прометей'', деклямації артистки Клавдії Гош, скрипалів Юрія та Дани Мазуркевичів і співака Осипа Гошуляка. Хор „Прометей'' в обох частинах концерту проспівав чотири пісні: „Хор підземних ковалів'' муз. С. Людкевича, „Ой щож бо то та й за ворон'' муз. М. Лисенка (солісти А. Рогач, І. Шпильчак, Я. Микиєвич, А. Бойко та І. Кушнір) та „Карпати'' муз. І. Шамо (соліст д-р І. Павлічка) та „Грай, бандуро'' також муз. І. Шамо. Силою і красою свіжих голосів, чудовою інтерпретацією всіх чотирьох пісень „Прометей'' захопив публіку, яка нагороджувала хор невгаваючими оплесками. Невтомна праця хористів під керівництвом маестра Михайла Длябоги при акомпаньяменті прекрасної піяністки Галі Мазурок чим далі, тим більше висувають „Прометей'' на чолове місце серед наших мистецьких хорових ансамблів у вільному світі.

Виступ відомої артистки українських театрів на західніх землях України Клавдії Кемпе-Гош залишив незабутнє враження. Видатний мистець і майстер слова в поезії і прозі — Клавдія Гош продекламувала з притаманним їй ліризмом і динамічністю складну для сценічної інтерпретації поезію Олега Ольжича.

Великою несподіванкою для всіх був перший у Філядельфії виступ славних скрипалів Юрія і Дани Мазуркевичів. Юрій Мазуркевич сольовим виконанням „Сюїти''М.Скорика та „Мелодії'' В. Барвінського подивугідною музикальністю і віртуозністю нагадує Давида Ойстраха — свого вчителя. Юрій і Дана Мазуркевичі виконали скрипковий дует „Анданте'' Віотті та при фортепіяновому акомпаньяменті Томи Гринькова „Сарасатте'' Наварро. Дует і тріо виконано з такою прецизністю і красою тонів, що публіка не відпускала виконавців зі сцени, влаштувавши їм овацію. Тома Гриньків, відомий також як концертовий піяніст-соліст, своїм акомпаньяторським хистом уможливлює для співаків і інструменталістів осягнення вершка техніки у виконанні творів найскладнішого характеру.

Осип Гошуляк, бас-соліст Канадської Опери м. Торонта та концертовий співак виконанням поеми-монологу „Чернець'' муз. М.Лисенка, арією Тараса з опери „Тарас Бульба'' М. Лисенка та народною піснею „Ой, чого ти Дніпре'' муз. обр. М. Фоменка зачарував публіку. Надзвичайної краси голос, досконала інтерпретація вищезгаданих творів лишили незабутнє враження у присутніх. Остання плита Осипа Гошуляка, як виконавця арій українських і західньоевропейських композиторів із симфонічною оркестрою під дириґентурою Ернесто Барбіні — це великий дарунок для любителів мистецького співу. Тетяна Ткаченко — талановита піяністка акомпаньювала Осипові Гошулякові.

Як змістом так і високомистецьким рівнем цей концерт був насправді одним з найкращих у Філядельфії, бо приніс велику духову насолоду всім тим, хто мав щастя на нім бути. Після концерту було прийняття на честь віцепрезидента УНР (в екзилі) проф. д-ра М. Степаненка в Будинку ДЦ УНР, на якому крім виконавців і запрошених гостей з Філядельфії і ближчих околиць були також гість з далекого Мінеаполісу генерал Василь Філонович Керманич ресорту Військових Справ ВО УНРади та відомий письменник Микола Приходько з дружиною (з Наягра Фоллс в Канаді). Під час товариської гутірки один з приявних, складаючи признання Комітетові за пророблену працю, сказав, що не треба перейматися дефіцитом, що його спричинив страйк транспорту. За короткий час люди забудуть про те, що був страйк, але ті, що були на концерті ще довго його пам'ятатимуть і гордитимуться тим, що Філядельфія була першою українською громадою, що й цього березня відзначила 60-ту річницю української національної революції, так як відзначала 40-ву і 50-ту річниці.

Мир. В.

Українська православна громада в Твін Ситі вітала Преосвященого Владику Константина

З початком Великого Посту Свята Церква співає глибокозмістовну пісню-молитву: „Покаяння двері відкрий мені, Життяподавче Христе'', і тим пригадує, що надходить час, коли ми, православні українці, мусимо виявити дві християнські чесноти — повздержливости і покаяння. Повздержливість від усього, що доводить нас до гріхів, глибокої застанови над ними і гаряче бажання в покірливому покаянні ці гріхи визнати перед Богом в Св. Тайні Сповіді. В цей, такий важливий для нас всіх час, наш Преосвященний Владика Константин завітав до Міннесоти - міст близнюків, допомогти нам пригадати і виконати святу волю Господа Бога нашого.

У четвер 3-го березня о год. 8-ій вечора зустріло православне духовенство і члени управ парафій Преосвященного Владику Константина на летовищі. Зустріло з щирим серцем і любов'ю свого Владику, хоч у природі йшла боротьба останнього місяця зими з весною. Два дні перед тим і цілий день у четвер сипав сніг, вітром замітало стежини й шляхи. Дерева вкрило білою пухнатою ковдрою. Сонце закрили хмари. Але добросердечність і модерний транспорт перемогли всякі труднощі. Владика міг спокійно відпочити після подорожі до п'ятниці 4-го березня.

У п'ятницю о год. 10-ій ранку в церкві свв. Володимира і Ольги в Ст. Полл відбулася Літургія раніш Освячених дарів, яку служив сам Владика в асисті настоятеля парафії прот. о. Миколи Метулинського. До Св. Сповіді і Причастія приступили митр. протопр. о. Микола Антохій, митр. прот. о. Андрій Кість, прот. о. Микола Метулинський, прот. о. Михайло Куданович, прот. о.Микола Ярмолович, протод. Микола Поліщук і миряни з трьох парафій: свв. Володимира і Ольги, св. Арх. Михаїла і св. Юрія Переможця. По закінченню Служби Божої в малій залі парафії було прийняття Преосвященного Владики Константина, духовенства, представників управ парафій і всіх приявних на Службі Божій мирян. Після перекуски, приготованої сестрицями парафії, нововибраний голова парафії свв. Володимира і Ольги, інж. Микола Денисюк з благословення Єпископа Константина відкрив маленьку нараду, на якій члени управ парафій і миряни могли задавати Владиці питання і вияснювати все, що їх цікавило, а також обмінюватись думками для покращання праці парафії і співпраці парафій з Консисторією. Відтак Владика Константин відбув нараду з духовенством на якій обстоював необхідність утворення деканату.

У суботу 5-го березня погода врешті змінилася на краще. В цей день Владика Константин відвідав парафіяльні школи при церквах: свв. Володимира і Ольги, Арх. Михаїла і св. Юрія Переможця. Діти вітали Владику і кожний з них хотів пописатися тим, що вони знають — з читання, рахунків, деклямували вірші. Діти школи Арх. Михаїла в цей день мали спільну Сповідь і Причастія, яке прийняли з рук Владики і безумовно на них це зробило велике враження, що залишиться їм на ціле життя.

У суботу ввечері о год. 7-ій в церкві св. Юрія Переможця Владика Константин в сослужені з священиком всіх українських православних парафій, а також протод. Миколи Поліщука відправив Вечірню. Голова парафії д-р Сергій Єрмоленко вітав Владику традиційним хлібом сіллю на рушникові, що його вишила голова сестрицтва Олена Стеценко. Учні школи, сестри Таня і Христина Елліот привітали Владику китицею червоно-рожевих гвоздик від школи і всіх парафіян. По закінченню вечірні Преосвященний Владика Константин виголосив проповідь, настільки глибоку своїм змістом, що навіть молоді слухачі, які завжди критично до всього ставляться признали, що є над чим задуматися і завжди пам'ятати „Хто ти такий є''. По вечірні прот. о. Микола Ярмолович, обслуговуючий парафію св. Юрія Переможця, запросив Владику, все приявне духовенство і гостей на залю — на перекуску, яку приготували сестриці парафії св. Юрія Переможця. Гостинність членів управи парафії витворила добрий настрій у гостей. Після вечері Преосвященний Владика Константин мав розмову з людьми, відповідав на всі їхні запити, приймав привітання.

У неділю, 6-го березня Владика Константин відслужив Св. Літургію в церкві св. Арх. Михаїла в солуженні українського православного духовенства, що є на терені Твін-Сити і протод. Миколи Бриня, який є дириґентом в парафії св. Юрія Переможця. Владику зустрічав титар п. Ковалів хлібом-сіллю. Іподиякони підвели Владику Константина до церкви, а діти зустріли його квітами, посипаючи пелюстками троянд дорогу, по якій він йшов. Багато парафіян прийняли Причастія з рук Владики в цей день. Сестриці парафії приготували платний обід, на якому були представники трьох парафій.

У неділю, ввечері о год. 6-ій в церкві свв. Володимира і Ольги, Преосвященний Владика Константин служив першу постову соборну Вечірню в сослуженні настоятеля парафії о. Миколи Метулинського, протопр. о. Миколи Антохія, прот. о. Михайла Кудановича, прот. о. Миколи Ярмоловича і протодиякона Миколи Бриня. По вечірні преосв . Владика Констнтин сказав дві проповіді по-українськи і по-англійськи. Всі проповіді , що виголосив Владика Константин на всіх Службах Божих — вечірніх і літургії були різної тематики і глибокого змісту. Традиційно, по вечірні, Управа парафії і сестрицтво свв. Володимира і Ольги гостили Владику, духовенство і всіх приявних на вечірні постовою вечерею. Всі Служби Божі супроваджувалися співом мішаного хору — хористів з кожної парафії під керівництвом дириґента тієї церкви, де відбувалася відправа. Після вечірні Владику Константина знову вітали приявні кожен хотів висловити подяку Владиці за приїзд, за добре слово, добру науку та побажати доброї дороги.

У понеділок, 7-го березня о 7:00 год. ранку Преосвященний Владика відлетів до Баунд Бруку на Сесію Митрополії з гостинцями для семінаристів.

Валентина Єрмоленко

ДОПОВІДЬ ЯРОСЛАВИ СТЕЦІВ В РОЧЕСТЕРІ

Рочестер, Н. Й. — В неділю, 1-го травня ц. р., о год. 4-ій по полудні тут в залі Ст. Джон Фішер коледж (Саєнс Білдінг С.-141) відбудеться мистецька виставка з прозірками Ярослави Стеців на тему: „Розвиток української культури-мистецтва від Модлену до сучасности''. Імпреза відбудеться заходами місцевого Відділу УККА. Вступ вільний.

Шевченківська Академія у Бріджпорті

У неділю, 2-го березня ц. р. у Бріджпорті, Конн., заходом Бріджпортського Відділу УККА, влаштовано Шевченківську Академію. У її програму включено: Відкриття — відспівання американського гимну; „Заповіт" Т. Шевченка у виконанні мішаного хору під проводом Василя Климука; реферат — д-ра Борисюка із Стемфорду; пісні мішаного хору під диригентурою В. Климука; „Український народний танок" у виконанні танцювальної групи „Дніпро" під керівництвом Ірки Романів; деклямацію „Зоре моя вечірняя", виступ Т. Геллова, учня „Рідної Школи"; інсценізацію п. н. „Тарас пастушок" — у виконанні учнів „Рідної Школи", пісні, що їх відспівали пластунки „Гуцулки" під проводом Оксани Тромси і пісні, що їх виконав мішаний хор під дириґентурою Михайла Заяця. Програму Академії закінчено відспіванням українського національного гимну. Наприкінці культурно - освітній референт мав заключне слово.

В. Б.

УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛКЛЬОРНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

„Послання" Шевченка. Виконують його „Думи" народжені не в Україні, а на вільній землі Канади українські студенти і молодь третього й четвертого покоління його земляків. Це ті „ненароджені" зображують перед своїми й чужими велич духовости пророка й пробудителя.

Балет „Запорозька слава" створений на базі романтичного оповідання А. Кащенка. Період цього часу знаний як „Велика Руїна". Запорозькі козаки на острові Хортиця під проводом славного отамана Івана Сірка відповідають турецькому султанові Махмудові ІУ, який намагався, щоби Запорозька Січ визнала його зверхність, але козаки дали йому відповідь, знану як „Лист до султана". Кульмінаційною точкою цієї картини була боротьба козаків з татарами, козацькі і турецькі строї, а музика, що додавала барабанного вогню, витискали сльози радости й насолоди.

„Веснянка" представляє гагілку „Подоляночка", „Вулицю", де ціле село збирається поспівати, потанцювати й весело забавитися. Балет закінчується жвавим гопаком.

Цілу програму виступів публіка нагороджувала безперестанними оплесками та вкінці оваційним вставанням з місць.

Признання належить висловити хореографові й мистецькому керівникові Ансамблю Богданові Жеребецькому, а Богданові Вовкові за зорганізування симфонічної оркестри, композицію й оркестрацію музики.

Ансамбль в травні цього року вибирається в турне до Торонта, Віндзору, Квебеку й Ню Йорку.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

КНИЖКА ЄВГЕНА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ні й провадженні подібних справ. Його спеціально прислали, він був головним диригентом процесу СВУ. Він розбив фабулу справи, координував дії окремих Бруків — Правдіних. Він провадив і відбір підсудних для процесу, про який — відбір — ми вже згадували: одних залишав у безвісті — судили й заатакували закрито, інших — виводили в зал опери на сольні партії. Відбирати було з кого: заарештували тоді в 1929 році за дуже приблизними даними чоловіка з 250 (це інтелігентів крім дядьків з „Кобзарями" в торбах), вивели на сцену лише п'яту частину. За яким принципом Горожанін відбирав? Ну, це ясно. Відбирав він досвідченим своїм оком тільки надійних...

— На суді зізнаватимесь, як і зараз на слідстві зізнаєтесь? — запитував він, і якщо вловлював вагання, лишабся непевним у можливій поведінці злочинця — вибраковував.

Цей відбір на відкритий суд теж був своєрідним засобом примусити „піддослідних" зізнаватися й не борюкатись. Козирним тузом прибивав Горожанін.

— Будете відпиратися — засудимо без галасу, спіймаєш кулю в повні безвісті, ніхто й не знатиме, в яку яму ваш труп кинуто!

І рвався піддослідний — до світу, до людей на очі... Рвався ще й через те, що плекав у собі відчайдушну надію: там, в залі, на очах людей, гукнув з трибуни:

— Все брехня! Нема ніякого СВУ! Все наклеп!

Та на цей випадок — передбачив Горожанін! — чекісти-слідчі Бруки Бронєві безцеремонно сиділи на сцені позад суду впоперек усяким правилам суддівства. Сиділи в упор в спину винуваченим і судові. Мовчки сиділи. Пронизували очима. Слухали, чи так густо поливають себе (калом) підсудні, як прорепетирувано.

Та не дійшло до того випадку, не дав промашки Горожанін хіба трішки не догледів Гр. Холодного, котрий на мить збився з ноги й гукнув —„Обвинувачення не визнаю!" І в антрактах виходив Горожанін на авансцену й орлиний погляд свій втоплював у зал. Нишпорив очима по рядах між глядачами. Уяви собі, мій читачу, ніби Ти сидиш там у залі, смакуєш морозиво-ескімо на паличці і зненацька... потрапив ти у фокус того погляду... Ляпнуло на підлогу ескімо з палички, га?...

Снєгірьов критично оцінює поведінку підсудних, зокрема академіка Єфремова, Дурдуківського, Гермайзе, а передусім Павлушкова, якому він приписує головну вину за найбільш фантастичні розповіді про діяльність СВУ та СУМ, що їх спритно використали органи КҐБ.

Про академіка Єфремова Снєгірьов м. ін. розповідає:

Але перше ще трохи про академіка С. О. Єфремова. Кілька слів на захист його.

Хотілося б не звинувачувати його суворо за обріхування себе й друзів за ослабілу пам'ять і втому. Він непоганий чоловік. Чесний чоловік. І розумний. І дуже-дуже ненавидів він усе те, що творила на Україні радянська влада — бачив, розумів і ненавидів. От послухайте, які уривки з щоденника Єфремова цитувалися на процесі. Доречі, щоденник Єфремова, старанно захований ним від стороннього ока, але виказаний слідчим Колею Павлушковим, виявився єдиним документом, що фігурував на процесі СВУ. Я не перебільшую: щоденник Єфремова — єдиний документ, представлений слідством в розпорядженню суду. Все інше — власні зізнання обвинувачених.

І от — з щоденника:

„Устрій, що встановився, від Миколи відрізняється в кращому випадку тим, що немає царя Миколи II, а на це місце став Микола III — Ленін з червоної Аракчеївщиною..."

Одразу, з перших слів видно — ворог! Ворог радянської влади, диктатури пролетаріяту! Ворог Леніна!

„Робиться наша академія, а може вже й зробилася, стервом, на яке збігаються з усіх боків шакали й гієни..."

Досить точна характеристика академічних справ того часу, якщо врахувати, що справжні науковці сидять, або розігнані, а на їхні місця по головам одне одного лізуть бездарні наклепники і „червона професура".

„вчора було єднання Академії з приїжджими робітниками Донбасу. Я звісно, не пішов на це фарсове єднання. Ті, хто там був, оповідали, що враження від цього єднан ня просто огидне. З одного боку хамський тон зарозумілого невігласа — даєш науку зараз моментально, а з другого боку — хамське таке виправдовування переляканих вчених".

Теж точна картинка, вірно підмічені взаємини гегемона з недобитою інтелігенцією. Головний державний обвинувач, цитуючи це місце з „Щоденника" (для більшої ваги „Щоденник" — скрізь з великої літери і в лапках: документ із справжньою назвою!), вигукує:

„Єфремов по-звірячому ненавидить сьогодні гегемона диття пролетаря і будівника всієї будуччини людської, у травні місяці 29 року в своєму „Щоденнику" пише, хай це почують трудящі — кожен робітник і кожен селянин!"...

Єфремов тримався найдовше. Не визнавав ні існування СВУ, ні себе в ролі вождя. Йому принесли зізнання Павлушкова, Дурдуківського, Ніковського й сказали:

— Ви ж розумний чоловік і тямите, що, маючи їх зізнання, такі їх зізнання — ми обійдемося й без ваших признань вини. Але врахуйте: вас — розстріляємо. Розстріляємо, як керівника. А оскільки керівника розстріляли — хоча він і не зізнався, — то тих, котрі зізналися в кривавих злочинах, тим більше доведеться розстріляти. Винуватцем їхньої загибелі будете ви. А признаєтесь — помилуємо всіх.

Ще йому казали, що, коли він не зізнається, його не відберуть для процесу й не випустять в зал опери, а тихо „ушльопнуть" і підберуть для СВУ іншого голову, більш податливого, з тих, хто вже зізнався.

І він став „зізнаватися", став брехати на себе й на інших. Він брехав і жахався з того, що творить. І перед початком суду сказав своєму оборонцю Ратнеру:

— Я вирішив на суді відмовитися від усіх своїх попередніх показань. Скажу з трибуни правду!

Ратнер, переляканий до смерті, озирнувся на двері камери, схопився за голову й зашепотів:

— Бога ради, Сергію Олександровичу, — тільки не це! Ви не знаєте, скільки народу схоплено в цій справі! Вони мститимуться, вони заллють кровью всю Украіну!

Чи був адвокат щирим? Чи грав на користь ДПУ, якому за всяку ціну треба було, щоб каялись підсудні? Я схиляюся до останньо го: грав на користь ДПУ. А може — й ні. Тепер цього не взнаєш. Кажуть, був Семен Борисович Ратнер людиною порядною.

В підсумках до процесу СВУ і СМ Снєгірьов каже:

„Домоглася свого радянська влада: винищено справжню українську інтелігенцію, а разом з нею необхідні народні вірування в СВОБОДУ, ЧЕСТЬ, СОВІСТЬ".

ТАРЗАН, Ч. 7747 Акторка Фон Дейр

Як почуваєтесь, панно Клеопатро?

Почувалася б краще, якщоб знала де я є!

Не турбуйтесь!... Я майор Леклєр, колишній легіонер... А це — Тарзан, який вирятував Вас від Вашої колісниці!...

А я — не Клеопатра, а Фон Дейр, дурненька і дещо не збалансована акторка!